РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (втори състав)

25 октомври 2011 година *

По дело T-348/08

Aragonesas Industrias y Energía, SAU, установено в Барселона (Испания), за което се явяват адв. I. S. Forrester, QC, и адв. K. Struckmann, адв. P. Lindfelt и адв. J. Garcia-Nieto Esteva, avocats,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват г-н A. Biolan, г-н J. Bourke и г-н R. Sauer, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане за отмяна на Решение C (2008) 2626 окончателен на Комисията от 11 юни 2008 година относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (Дело COMP/38.695 — Натриев хлорат) в частта, в която

* Език на производството: английски.

се отнася до Aragonesas Industrias y Energía, а при условията на евентуалност — искане за отмяна или съществено намаляване на размера на глобата, наложена на последното с това решение,

ОБЩИЯТ СЪД (втори състав),

състоящ се от: г-жа I. Pelikánová, председател, г-жа K. Jürimäe (докладчик) и г-н S. Soldevila Fragoso, съдии,

секретар: г-жа C. Kristensen, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 10 септември 2010 г.

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

1 Жалбоподателят, Aragonesas Industrias y Energía, SAU, е учредено по испанското право дружество. Към момента на учредяването си през 1992 г. то принадлежи към отдела за химически продукти на групата Uralita, която осъществява свързаната с натриевия хлорат дейност и която се ръководи от дружеството

Uralita, SA (наричано по-нататък „Uralita“). До 1994 г. Uralita притежава изцяло капитала на жалбоподателя. През декември 1994 г. Uralita учредява холдингово дружество, наречено Energia e Industrias Aragonesas EIA, SA (наричано по-нататък „EIA“), на което прехвърля цялата химическа дейност. Така жалбоподателят се превръща в изцяло притежавано от EIA дъщерно дружество. Първоначално Uralita притежава 98,84 % от капитала на EIA, а впоследствие, от 1 януари 1995 г. до 31 декември 2000 г., дяловото участие на Uralita в капитала на EIA е в обсега между 49,44 % и 50,71 %.

2 Натриевият хлорат е силен окислител, получен чрез електролиза на воден разтвор на натриев хлорид в клетка без диафрагма. Натриевият хлорат може да се произвежда под формата на кристали или на разтвор. Той се използва главно за производството на хлорен диоксид, който на свой ред се използва в целулозно-хартиената промишленост за избелване на хартиена маса. Другите му много по-ограничени приложения са за пречистване на питейна вода, за избелване на текстил, за хербициди и за рафиниране на уран (съображение 2 от Решение C (2008) 2626 окончателен на Комисията от 11 юни 2008 година относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (Дело COMP/38.695 — Натриев хлорат) (наричано по-нататък „обжалваното решение“).

3 На 28 март 2003 г. представителите на EKA Chemicals AB (наричано по-нататък „EKA“), установено в Швеция дружество, правят искане за освобождаване от глоба или при липсата на освобождаване за намаляване на нейния размера на основание на Известие на Комисията относно освобождаване от глоби или намаляване на техния размер по дела във връзка с картели (ОВ C 45, 2002 г., стр. 3, наричано по-нататък „Известието относно сътрудничеството“) във връзка със съществуващ картел на пазара на натриев хлорат. На 31 март 2003 г. EKA подкрепя искането си с представени от него писмени доказателства и с устни изявления на свои представители (наричани по-нататък „изявления на EKA от 2003 г.“).

4 На 30 септември 2003 г. Комисията на Европейските общности приема решение, с което предоставя на EKA условно освобождаване от глоба в съответствие с точка 15 от Известието относно сътрудничеството.

5 На 10 септември 2004 г. на основание член 18, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167) Комисията изпраща искания за предоставяне на информация на Finnish Chemicals Oy (наричано по-нататък „FC“), установено във Финландия дружество, на Arkema France SA (наричано по-нататък „Arkema France“), установено във Франция и обозначено в обжалваното решение с фирменото си наименование „Atochem“ дружество, и на жалбоподателя.

6 На 24 септември 2004 г. Комисията изслушва г-н L., служител на Arkema France (наричан по-нататък „г-н L. (Arkema France)“), а изявленията му ще бъдат наричани („изявления на Arkema France“).

7 На 18 октомври 2004 г. в отговора си на искането на Комисията за предоставяне на информация Arkema France прави искане за освобождаване от глоба или за намаляване на нейния размер на основание на Известието относно сътрудничеството.

8 На 29 октомври 2004 г. на проведена в помещенията на Комисията среща FC прави искане за освобождаване от глоба или за намаляване на нейния размер на основание на Известието относно сътрудничеството и устно съобщава на Комисията информация във връзка с разследването относно натриевия хлорат. С писмо от 2 ноември 2004 г. FC потвърждава искането си за освобождаване от глоба или за намаляване на нейния размер и едновременно с това предоставя писмени доказателства за участието си в твърдяното от Комисията нарушение.

9 На 4 ноември 2004 г. се провежда среща между Комисията и представителите на EKA. На 11 ноември 2004 г. EKA предоставя на Комисията допълнителна информация относно последните промени на пазара на натриевия хлорат.

10 На 3 и 9 декември 2004 г. жалбоподателят отговаря на исканията на Комисията за предоставяне на информация от 10 септември 2004 г.

11 На 6 юли 2006 г. EKA прави ново устно изявление на вниманието на Комисията, което е последвано от разговори с двама от неговите служители, проведени на 19 и 20 юли 2006 г. На 29 август 2006 г. EKA прави нови устни изявления по време на среща, проведена в помещенията на Комисията (наричани по-нататък „изявления на EKA от 2006 г.“).

12 В периода между 13 ноември 2006 г. и 11 април 2008 г. Комисията изпраща искания за предоставяне на информация на основание член 18, параграф 2 от Регламент № 1/2003 до няколко дружества, и по-специално до жалбоподателя на 13 ноември 2006 г., на 8 февруари 2007 г. и на 12 март 2007 г., както и на 11 април 2008 г.

13 На 27 юли 2007 г. Комисията приема изложение на възраженията, чиито адресати са по-специално EKA, FC, Arkema France, жалбоподателят и Uralita.

14 В определения за това срок жалбоподателят представя на Комисията становището си по изложението на възраженията. Жалбоподателят получава достъп, от една страна, до преписката на Комисията под формата на DVD, което е изпратено от последната и което съдържа публични документи, и от друга страна, до протокола от устните изявления на молителите за освобождаване от глоба или намаляване на нейния размер на основание на Известието относно сътрудничеството, събрани от Комисията в хода на процедурата по разследване.

15 На 20 ноември 2007 г. някои от засегнатите дружества, сред които Uralita, но не и жалбоподателят, упражняват правото си да бъдат изслушани от Комисията.

16 На 11 юни 2008 г. Комисията приема обжалваното решение, което е връчено на жалбоподателя на 16 юни 2008 г.

17 В съображение 69 от обжалваното решение Комисията посочва по същество, че EKA, FC, Arkema France и жалбоподателят са участвали в срещи и са имали контакти, насочени към подялба на пазарите чрез разпределяне на обема на техните продажби и определяне на цените на натриевия хлорат на пазара на Европейското икономическо пространство (наричано по-нататък „ЕИП“). В това отношение Комисията съставя списък от седемдесет и два антиконкурентни контакта, проведени под формата на срещи или на телефонни разговори (наричани по-нататък „седемдесет и двата антиконкурентни контакта“). Този списък се съдържа в приложение I към обжалваното решение. Освен това в приложение II към обжалваното решение се съдържа списък с цитираните в това решение лица. Сред цитираните имена фигурират тези на г-н S. и г-н W., служители на EKA, (наричани по-нататък „г-н S. (EKA)“ и „г-н W. (EKA)“), на г-н A. и г-н S., служители на FC, (наричан по-нататък „г-н S. (FC)“), на г-н L. (Arkema France), и на г-н A., служител на жалбоподателя (наричан по-нататък „г-н A. (Aragonesas)“). Отново в съображение 69 от обжалваното решение Комисията отбелязва, че посочените антиконкурентни практики са прилагани, от 21 септември 1994 г., що се отнася до EKA и до FC, от 17 май 1995 г., що се отнася до Arkema France, и от 16 декември 1996 г., що се отнася до жалбоподателя. Що се отнася до EKA, FC, Arkema France и жалбоподателя, те се прилагали поне до 9 февруари 2000 г.

18 В съображения 70 и 71 от обжалваното решение Комисията уточнява, че проверката за спазване на приетите в рамките на картела решения по принцип се е извършвала по време на двустранни срещи и телефонни разговори, в хода на които страните са обменяли чувствителна търговска информация относно преговорите с клиентите, и по-специално относно обема на продажбите и прилаганите цени. Тя добавя, че участниците в картела са следвали стратегия за стабилизиране на пазара на натриев хлорат, като крайната цел била да разпределят

помежду си продажбите на този продукт, да координират ценовата политика спрямо клиентите си и по този начин да получат възможно най-големи маржове.

19 Освен това в съображения 73—78 от обжалваното решение Комисията описва в общи линии основните принципи на картела и функционирането му. В това отношение тя посочва многобройните контакти между основните производители на натриев хлорат, чиято основна цел е воденето на преговори между тях за разпределяне на обема на продажбите им на съответните географски пазари и определяне на цените, които следва да бъдат постигнати в сключените с клиентите договори. Според Комисията обменът на чувствителна търговска информация е важен аспект от тайните споразумения, тъй като вследствие на този обмен участниците могат да предвидят поведението на своите конкуренти на пазара. Що се отнася до функционирането на картела, Комисията твърди, че производителите на натриев хлорат често са контактували помежду си в двустранни и многостранни срещи и телефонни разговори, без обаче да следват предварително определена схема. Все пак тя уточнява, че на ръководно равнище обсъжданията са били извършвани по време на многостранни срещи, които често са се провеждали паралелно със срещите на работната група за натриев хлорат на Европейския съвет по химическа промишленост (наричан по-нататък „ЕСХП“). Накрая, по отношение на датите на провеждане на преговорите Комисията счита, че контактите между конкурентите по правило са се засилвали в края на всяка година (между октомври и декември), когато са се провеждали годишните преговори за сключване на договори за следващата година между производителите на натриев хлорат и техните клиенти. Комисията обаче посочва, че в периода, който е предмет на разследването, тези преговори често са се провеждали в началото на следващата година, и по-специално през януари и февруари.

20 Що се отнася до неправомерното поведение на жалбоподателя, от съображения 350 и 356 от обжалваното решение следва, че за да прецени участието му в незаконните споразумения, Комисията се основава, от една страна, на исканията за

освобождаване от глоба или намаляване на нейния размер, от друга страна, на документите от времето на настъпване на фактите, които според нея доказват, че жалбоподателят е разговарял с други страни в картела, и накрая, на признанието на жалбоподателя, че е участвал в неправомерна среща, проведена паралелно с официалната среща на ЕСХП от 28 януари 1998 г. в Брюксел (наричана по-нататък „неправомерната среща от 28 януари 1998 г.“).

21 Що се отнася по-специално до доказателствата от времето на извършване на нарушението, в съображения 349 и 350 от обжалваното решение Комисията посочва следното:

„349 В бележките на [г-н S. (FC)] на три места се споменава телефонен разговор с жалбоподателя. Най-напред, на 16 декември 1996 г. в разговор с [г-н S. (EKA)] [г-н S. (FC)] потвърждава, че [FC] ще се съобрази с договорените за Испания и Португалия цени и във връзка с това споменава проведените с [жалбоподателя] обсъждания [ПОВЕРИТЕЛНО] [1] (подчертаването е от автора, вж. съображение 130). Изразът [ПОВЕРИТЕЛНО] доказва, че преди това [г-н S. (FC)] е провел частен разговор с [жалбоподателя] относно цените, който е част от споразуменията между страните в картела. Понататък в бележките на [г-н S. (FC)] се споменава телефонен разговор с [г-н S. (EKA)] [ПОВЕРИТЕЛНО] (подчертаването е от автора, вж. съображение 219). Този цитат удостоверява, че Arkema France е обсъждало пряко цените с [жалбоподателя] и че това обсъждане отново е част от общото координиране на цените. Накрая, в бележките на [г-н S. (FC)] относно телефонен разговор от 9 декември 1999 г. се уточнява [ПОВЕРИТЕЛНО] (подчертаването е от автора, вж. съображение 258). От този цитат следва, че [г-н S. (FC)] е отбелязвал или това, което [г-н L. (Arkema France)] му е съобщил по телефона, или че е информирал последния за разговора си с [жалбоподателя]. Въпросът [дали жалбоподателят] е разговарял с единия или с другия не е от съществено значение, тъй като от съдържанието на бележките е видно, че въпросното обсъждане е неправомерно.

1 — Заличени поверителни данни.

350 Тези бележки ясно свидетелстват за преките телефонни контакти с [жалбоподателя] и очевидно показват, че последният има пряк принос към общите ценови споразумения. Освен това [жалбоподателят] е потвърдил участието си в [неправомерната среща от 28 януари 1998 г.], в рамките на която конкурентите са провели неправомерни обсъждания (вж. съображения 182 и 184). Поради това Комисията, като се позовава на устните изявления по настоящото дело и на доказателствата от времето на настъпване на фактите, които ясно показват антиконкурентното поведение на жалбоподателя, стига до извода, че [жалбоподателят] е участвал в нарушението в неговата цялост. При тези обстоятелства [жалбоподателят] е този, който трябва да докаже, че поведението му е съвместимо с конкурентното поведение“ [неофициален превод].

22 В съображение 352 от обжалваното решение Комисията посочва следното:

„В останалите случаи, в които [жалбоподателят] се споменава в […] [обжалваното] решение, Комисията приема довода на дружеството, че информацията може да произхожда по-скоро от трето лице, отколкото от него самия. В преписката на Комисията не се съдържат достатъчно доказателства, които позволяват да се установи със сигурност дали въпросната информация произхожда пряко от жалбоподателя. Това ще бъде отчетено във връзка с продължителността на нарушението, за която [жалбоподателят] трябва да носи отговорност“ [неофициален превод].

23 Що се отнася до продължителността на нарушението, и по-специално до началната и крайната дата на участието на жалбоподателя в него, в съображения 487—489 от обжалваното решение Комисията посочва и заключава следното:

„487 ЕКА и [FC] участват в антиконкурентните споразумения от […], а [жалбоподателят] — поне от 16 декември 1996 г. (вж. съображение 130). […].

488 Що се отнася до крайната дата на нарушението, доколкото е известно на Комисията, последната антиконкурентна среща, в която участват EKA, Atochem и [жалбоподателят], се провежда на 9 февруари 2000 г. По време на тази среща EKA се разграничава открито от картела, като обявява решението си да преустанови своето участие във всяко по-нататъшно обсъждане с конкурентите. Единият от участниците ясно изразява желанието си да преустанови участието си в картела и доколкото е известно на Комисията, това е последният релевантен контакт между производителите на натриев хлорат (вж. също съображение 283). EKA, Atochem и [жалбоподателят] са участвали пряко в срещата от 9 февруари 2000 г., а нищо в преписката на Комисията не показва, че [FC] се е разграничило открито от картела преди тази дата (впрочем нито една от страните не посочва такова разграничаване). Ето защо Комисията възприема 9 февруари 2000 г. като крайна дата на картела за всички разглеждани предприятия, в случая EKA, [FC], Atochem и [жалбоподателя].

489 От това следва, че общата продължителност на картела, така както е описан в […] от [обжалваното] решение, възлиза на […] 3 години и 1 месец за [жалбоподателя] и за Uralita“ [неофициален превод].

24 В съображения 444 и 455—468 от обжалваното решение Комисията приема, от една страна, че Uralita е упражнявало решаващо влияние върху стратегическата ориентация и общата търговска политика на жалбоподателя, и от друга страна, че след вливането на EIA в Uralita отговорността за нарушението, която EIA носи в качеството си на единствен акционер на жалбоподателя, преминава върху Uralita. Поради това в съображения 469 и 487—489 от обжалваното решение Комисията приема, че [жалбоподателят] и Uralita носят солидарна отговорност за извършеното от жалбоподателя в периода от 16 декември 1996 г. до 9 февруари 2000 г. нарушение (наричано по-нататък „разглежданото нарушение“), тоест за цялата продължителност на нарушението от три години и един месец.

25 Що се отнася до определянето на размера на глобите, които следва да бъдат наложени, от съображение 498 от обжалваното решение следва, че Комисията се основава на Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по

силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ C 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264, наричани по-нататък „Насоките от 2006 г.“). Освен това в настоящия случай от съображение 509 от обжалваното решение следва, че за целите на определяне на стойността на продажбите Комисията е взела предвид продажбите на натриев хлорат, реализирани от всяко предприятие в ЕИП по време на стопанската година, която съответства на последната пълна година от нарушението и приключва на 31 декември 1999 г.

26 Що се отнася до определянето на основния размер на глобата, от съображения 509—524 от обжалваното решение следва, че първо, що се отнася до тежестта на разглежданото нарушение, Комисията констатира, от една страна, че последното е особено тежко, тъй като се отнася до споразумения за разпределяне на пазари и определяне на цени (съображение 512 от обжалваното решение), от друга страна, че през 1999 г. общият пазарен дял на участващите в нарушението предприятия е възлизал на 90 % в рамките на ЕИП (съображение 513 от обжалваното решение), както и че последиците от това нарушение се проявяват на значителна част от територията на ЕИП (съображение 514 от обжалваното решение), и накрая, че макар невинаги да са водили до всички очаквани резултати, споразуменията са се прилагали като цяло (съображение 515 от обжалваното решение). Поради това Комисията фиксира използвания за определянето на основния размер на глобата дял на стойността на продажбите на всяко от участващите предприятия, в размер на 19 %.

27 Второ, въз основа на разпоредбите на точка 24 от Насоките от 2006 г. Комисията определя коефициента за умножение поради продължителността на нарушението на 3,5.

28 Трето, в съображение 523 от обжалваното решение Комисията, въз основа на разпоредбите на точка 25 от Насоките от 2006 г. и с цел да възпре разглежданите предприятия от участие в хоризонтални споразумения за определяне на цени,

подобни на споразуменията, предмет на обжалваното решение, решава да увеличи основния размер на глобата с допълнителна сума, която с оглед на разгледаните в съображения 512—515 от обжалваното решение фактори е фиксирана на 19 %.

29 В член 1, букви ж) и з) от обжалваното решение Комисията стига до извода, че жалбоподателят и Uralita са нарушили член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП, като в периода от 16 декември 1996 г. до 9 февруари 2000 г. са участвали в съвкупност от споразумения и съгласувани практики с цел разпределяне на обема на продажбите, определяне на цените, обмен на чувствителна търговска информация за цените и обема на продажбите и мониторинг върху изпълнението на антиконкурентните договорености за натриевия хлорат на пазара в ЕИП:

30 В член 2, буква е) от обжалваното решение Комисията налага глоба в размер на 9 900 000 EUR на жалбоподателя и на Uralita, за заплащането на която те носят солидарна отговорност.

31 В член 3 от обжалваното решение Комисията нарежда на предприятията, посочени в член 1 от същото решение, от една страна, да прекратят незабавно установеното нарушение, в случай че все още не са го направили, и от друга страна, да се въздържат в бъдеще от извършване на което и да е от описаните в член 1 от посоченото решение действия или поведение и от всяко действие или поведение със същия или подобен предмет или резултат.

32 В член 4 от обжалваното решение се изброяват адресатите на това решение, след които е жалбоподателят.

Производство и искания на страните

33 На 26 август 2008 г. жалбоподателят подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд.

34 Въз основа на доклад на съдията докладчик Общият съд (втори състав) решава да открие устната фаза на производството. Общият съд също така отправя някои въпроси до страните и иска от Комисията да му предостави определени документи. Страните отговарят на посочените въпроси и искания в определения за това срок.

35 С писмо от 3 септември 2010 г. Комисията представя становището си по доклада за съдебното заседание по дело T-348/08.

36 По време на съдебното заседание Общият съд предава на страните копие от страници 1159 и 1160 от преписката на Комисията. Те потвърждават, че с изключение на добавеното от Общия съд на ръка номериране на тиретата, разположени на тези две страници, посоченото копие е напълно идентично с оригинала, който се съдържа в посочените страници от преписката на Комисията.

37 Устната фаза на производството приключва на 10 септември 2010 г.

38 Жалбоподателят моли Общия съд:

— като главно искане да отмени обжалваното решение в частта, която се отнася до жалбоподателя,

— при условията на евентуалност, да измени членове 1 и 2 от обжалваното решение, като отмени или намали значително размера на наложената му глоба,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

39 Комисията моли Общия съд:

— да отхвърли жалбата,

— да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

От правна страна

А — *По искането за отмяна на обжалваното решение*

40 В подкрепа на жалбата си жалбоподателят изтъква две правни основания. Първото правно основание е изведено от грешка при прилагане на правото и от грешка в преценката, доколкото Комисията не е доказала надлежно участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение. Второто правно основание е изведено от грешка при прилагане на правото и от грешка в преценката, допуснати от Комисията на стадия на изчисляване на размера на наложената на жалбоподателя глоба.

1. *По първото правно основание, изведено от грешка при прилагане на правото и от грешка в преценката, доколкото Комисията е приела, че жалбоподателят е участвал в нарушението в периода от 16 декември 1996 г. до 9 февруари 2000 г.*

41 Във връзка с първото правно основание жалбоподателят поддържа, че възприетите от Комисията в обжалваното решение доказателства не установяват надлежно участието му в разглежданото нарушение. Първото правно основание се състои от две части. Комисията не била доказала, първо, че жалбоподателят е участвал пряко в разглежданото нарушение в периода от 16 декември 1996 г. до 9 февруари 2000 г., и второ, че той е участвал в едно-единствено продължавано нарушение, което обхваща цялото ЕИП.

а) Доводи на страните

42 Според жалбоподателя съвкупността от улики, на която се позовава Комисията, за да му вмени отговорността за разглежданото нарушение, се основава на следните три вида доказателства. Първото доказателство се състояло в това, че жалбоподателят е признал, че е участвал в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. заедно с EKA, FC и Arkema France. Второто доказателство било изведено от ръкописните бележки на г-н S. (FC) (наричани по-нататък „бележките на г-н S. (FC)“). Третото доказателство се основавало на изявленията на EKA от 2003 г. и от 2006 г. Нито едно от тези три доказателства обаче, взети поотделно или заедно, не доказвало извън всяко разумно съмнение, че жалбоподателят е участвал в незаконен картел.

43 На първо място, що се отнася до неправомерната среща от 28 януари 1998 г., жалбоподателят не оспорва участието си в нея. Според него ставало дума за чисто неформална среща в коридора на хотел. Той припомня обаче, че както следва от бележките на г-н S. (FC), така както се съдържат на стр. 1159 от преписката на Комисията, водещите предприятия в картела са помолили служителя

на жалбоподателя да си тръгне малко след събирането на групата. Ето защо според жалбоподателя фактът, че е участвал частично в една-единствена среща от общо седемдесет и двата антиконкурентни контакта между членовете на картела, установени от Комисията, не позволявал да се приеме, че той е участвал в сложните и чести споразумения между останалите адресати на обжалваното решение.

44 На второ място, що се отнася до изведените от бележките на г-н S. (FC) доказателства от времето на извършване на нарушението, те се състояли единствено в три косвени споменавания на жалбоподателя, посочени в съображение 349 от обжалваното решение. Всъщност, от една страна, както от посоченото съображение от обжалваното решение, така и от съображение 352 от това решение следвало, че тези три споменавания на жалбоподателя, изведени от бележките на г-н S. (FC), са единствените доказателства от времето на настъпване на фактите, които инкриминирали жалбоподателя. От друга страна, от текста на съображение 352 от обжалваното решение, следвало, че самата Комисия е счела, че е невъзможно да се устави със сигурност дали останалата извлечена от бележките на г-н S. (FC) относно жалбоподателя информация произхожда пряко от последния.

45 Жалбоподателят добавя, че останалите изявления, които се съдържат в исканията на основание на Известието относно сътрудничеството и на които Комисията отдава предпочитание в писменото си становище пред трите споменавания на жалбоподателя, посочени в съображение 349 от обжалваното решение, могат да се тълкуват по различен от предложения от Комисията начин и не позволяват да се заключи, че жалбоподателят е участвал в едно-единствено продължавано нарушение. Накрая, Комисията се позовавала и на други доказателства, които обаче, от една страна, не били посочени в обжалваното решение, и от друга страна, по никакъв начин не доказвали вината на жалбоподателя, което обяснявало защо са пропуснати в това решение. По-конкретно, според жалбоподателя в писмената си защита Комисията твърди, че решението се основава не само на трите споменавания на жалбоподателя, посочени в съображение 349 от обжалваното решение, но и на други случаи, в които той се споменава и които са изведени от бележките на г-н S. (FC). Според жалбоподателя това означава, че всяко негово споменаване трябва да се тълкува като твърдение директно срещу него. Макар обаче, за да инкриминира жалбоподателя, Комисията да се

позовава на „ясния текст на [обжалваното] решение“ по отношение на останалите случаи, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), жалбоподателят счита, точно обратното, че те или представляват оневиняващи го доказателства, или не доказват участието му в разглежданото нарушение.

46 Накрая, жалбоподателят счита, че обратно на това, което следва от съображение 352 от обжалваното решение, доколкото в него се посочва, че обстоятелството, че останалата извлечена от бележките на г-н S. (FC) информация може да произхожда по-скоро от трето лице, отколкото от жалбоподателя, „ще бъде отчетено при определяне на продължителността на нарушението, за която [жалбоподателят] трябва да носи отговорност“, Комисията не е променила продължителността на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение в сравнение с посочената в изложението на възраженията продължителност. От това жалбоподателят стига до извода, че възприетата в обжалваното решение продължителност не отразява правилно степента на твърдяното му участие в разглежданото нарушение и че по никакъв начин не е била доуточнявана или намалявана от страна на Комисията, с което да се отчете тривиалният характер на доказателствата.

47 Що се отнася до първото споменаване на жалбоподателя, посочено в съображение 349 от обжалваното решение, то е във връзка с телефонен разговор, проведен на 16 декември 1996 г. между г-н S. (FC) и г-н S. (EKA), по време на който първият споменава разговора си с жалбоподателя относно цените в Испания. Според жалбоподателя това първо споменаване не доказва извън всяко разумно съмнение, че той е участвал в картел. Всъщност, от една страна, въпросният служител отричал да е контактувал с г-н S. (FC) извън официалните общи срещи на ЕСХП. От друга страна, това споменаване се отнасяло само до съдържанието на разговор с EKA относно жалбоподателя. Накрая, останалите доказателства не показвали, че в хода на преговорите жалбоподателят е участвал в споразумение относно цените, предхождащо подписването на договори за натриевия хлорат за първото тримесечие на 1997 г. Ако жалбоподателят беше участвал в картела в този период, това щеше да се посочва по-често в бележките на г-н S. (FC), и то не само по косвен начин.

48 Второто споменаване на жалбоподателя било във връзка с телефонен разговор, проведен на 4 декември 1998 г. между г-н S. (FC) и г-н S. (EKA), по време на който вторият споменавал разговора си с Arkema France относно цените в Португалия. От последния разговор следвало, че Arkema France е посочило пред г-н S. (EKA), че се е обърнало към служител на жалбоподателя. Жалбоподателят счита, че този разговор не доказва участието му в картела, дори напротив, можел да създаде впечатлението, че жалбоподателят е бил помолен да не намалява цените си. Впрочем жалбоподателят посочва, че в искането на Arkema France на основание на Известието относно сътрудничеството, направено по време на изслушването на г-н L. (Arkema France) на 24 септември 2004 г., името на жалбоподателя не се споменава във връзка с проведените в периода от средата на 1998 г. до май 2000 г. обсъждания. Освен това в този откъс се възпроизвеждало изявление на Arkema France, което е пряк конкурент на FC. Поради това жалбоподателят счита, че е възможно по време на разговора си с г-н S. (EKA) Arkema France да е имало интерес, като агресивен конкурент на FC, да го накара да повярва, че цената няма да пада и че FC трябва да спазва равнището от предходната година. Накрая, жалбоподателят твърди, че през 1998 г. е намалил продажната цена на натриевия хлорат в Португалия. Поради това второто споменаване не само не доказвало, че е участвал в обсъжданията през разглеждания период, но и представлявало оневиняващо доказателство, тъй като показвало, че той не е координирал действията си с тези на членовете на картела.

49 Третото споменаване на жалбоподателя било във връзка с телефонен разговор, проведен на 9 декември 1999 г. между г-н S. (FC) и г-н L. (Arkema France), по време на който един от двамата събеседници споменавал, че е разговарял с жалбоподателя. Жалбоподателят обаче подчертава, че фактът, че определено лице е разговаряло с него, сам по себе си не означава, че той е имал неправомерно поведение. Всъщност било напълно възможно останалите членове на картела, възприемайки го като предприятие, което отказва да сътрудничи, да са искали да се свържат с него, за да се опитат да го „накарат да се включи в картела“. Освен това жалбоподателят отново отбелязва, че това трето споменаване се опровергава от събраните по време на изслушването на г-н L. (Arkema France) изявления, в които той вече не посочва жалбоподателя като участник в картела в периода от средата на 1998 г. до май 2000 г.

50 На трето място, що се отнася до изявленията на ЕКА от 2003 г. и от 2006 г., жалбоподателят припомня, че според Комисията те обясняват „участието на жалбоподателя във връзка с испанските, френските и португалските клиенти“. FC и Arkema France обаче не отправяли такова обвинение.

51 Първо, що се отнася до изявленията на ЕКА от 2003 г., от тях следвало, че основните участници в картела са ЕКА, FC и Arkema France. Жалбоподателят участвал в споразуменията в по-малка степен. Освен това в съображение 358 от обжалваното решение и в отнасящата се до него бележка под линия 391 Комисията посочвала по-специално изявленията на ЕКА от 2003 г. В това отношение жалбоподателят възпроизвежда и коментира три откъса от тези изявления, които се отнасят съответно до Испания, Франция и Португалия. Тези три откъса били обобщаващи за изявлението на ЕКА и обяснявали твърдението на последното, че жалбоподателят е участвал в картела в зависимост от позицията и интересите си на пазара във връзка с испанските, френските и португалските клиенти.

52 Що се отнася до първия откъс, който касае Испания, от него следвало, че ЕКА било заявило по-специално, че [ПОВЕРИТЕЛНО]. В това отношение жалбоподателят изтъква, че ако трябва да изгуби пазарни дялове в Испания, е естествено той да се опита да намери клиенти на съседните пазари, като Франция или Португалия. Ставало дума за нормално поведение на пазар, на който се прилагат правилата на конкуренцията. Следователно съществувало алтернативно на възприетото от Комисията тълкуване, което е в съответствие с нормалното пазарно поведение.

53 Що се отнася до втория откъс, който касае Франция, от него следвало, че ЕКА било заявило по-специално, че [ПОВЕРИТЕЛНО]. Според жалбоподателя Комисията се позовава на това изявление, за да докаже, че във Франция са съществували двустранни споразумения за обемите между Arkema France и други производител, различни от ЕКА. Във връзка с това жалбоподателят изтъква, че това изявление на ЕКА се основава единствено на слухове, доколкото последното твърди, че жалбоподателят е участвал в споразумения, в които ЕКА не е взело участие. Следователно съдържащата се в това изявление информация е могла да бъде получена само от трето лице, като Arkema France. Жалбоподателят

обаче посочва, че в искането си на основание на Известието относно сътрудничеството Arkema France не споменава каквото и да било отделно споразумение с жалбоподателя. Изявлението на трето лице, което твърди, че е налице споразумение, което „изглежда“ е било сключено от други производители, не можело да обоснове убеждението за наличието на такова споразумение. Поради това тази част от изявлението на ЕКА не била достатъчно ясна, за да се приеме, че жалбоподателят е участвал в разглежданото нарушение.

54 Що се отнася до третия откъс, който касае Португалия, от него следвало, че ЕКА било заявило по-специално, че [ПОВЕРИТЕЛНО]. Жалбоподателят твърди, че не разбира защо това изявление трябва да се разглежда като доказателство срещу него, при положение че според изявлението само ЕКА, Arkema France и FC са участвали в споразумение относно обемите.

55 Второ, що се отнася до изявленията на ЕКА от 2006 г., те били направени в резултат на искане на Комисията. Жалбоподателят обаче твърди и въпреки защитните доводи на Комисията поддържа, че изявленията от 2006 г. поправят някои грешки, и дори опровергават някои твърдения, които се съдържат в по-ранните изявления на ЕКА, и по-специално в тези от 2003 г. Така в изявлението си от 2006 г. ЕКА посочвало, че жалбоподателят е участвал само в една, а не в пет срещи. Освен това ЕКА вече не твърдяло, че жалбоподателят и Arkema France са разпределили пазарните си дялове във Франция чрез отделно споразумение. Впрочем жалбоподателят отбелязва, че що се отнася до испанския пазар, новото изявление на ЕКА потвърждава становището му, че посочените от Комисията действия са напълно естествени. Също така в изявленията на ЕКА от 2006 г. жалбоподателят не се споменавал във връзка със испанския, португалския и френския пазар. Жалбоподателят поддържа, че макар ЕКА да е заявило, че той е участвал в споразуменията, то не е представило никакво конкретно доказателство в това отношение. Всъщност жалбоподателят отбелязва, че независимо от съдържащото се в изявленията на ЕКА неправилно твърдение, че той е участвал в пет срещи, Комисията напълно разумно се е въздържала да включи тези изявления в обжалваното решение. Единственият случай, в който се споменавало името на жалбоподателя, всъщност можел да се разглежда като оневиняващо

доказателство, тъй като се посочвало, че ЕКА и FC са решили да не увеличават цените си, ако жалбоподателят, Arkema France и [ПОВЕРИТЕЛНО] не ги последват.

56 От това жалбоподателят стига до извода, че несъответствието между изявленията от 2003 г. и 2006 г. дава основание да се поставят под съмнение точността и доказателствената им стойност. Поради това те не можели да обосноват твърдото убеждение на Общия съд, че жалбоподателят е извършил нарушение. Освен това никъде в тези изявления не се говорело за срещи или телефонни разговори с жалбоподателя. Ето защо те не били достатъчни, за да се приеме, че жалбоподателят носи отговорност за нарушение на член 81 ЕО.

57 Наред с това и на четвърто място, жалбоподателят поддържа, че Комисията неправилно е възприела 9 февруари 2000 г. за край датата на участието му в картела. Всъщност от представените в обжалваното решение доказателства следвало единствено че жалбоподателят е присъствал на официалната среща на ЕСХП от 9 февруари 2000 г. — нещо, което той не оспорва. Комисията обаче не била доказала, че жалбоподателят е участвал в неправомерна среща, проведена паралелно със срещата на ЕСХП от 9 февруари 2000 г. (наричана по-нататък „неправомерната среща от 9 февруари 2000 г.“). Така, първо, жалбоподателят счита, че направеното по време на неправомерната среща от 9 февруари 2000 г. изявление на г-н S. (ЕКА), че ЕКА отказва да участва във всяко ново обсъждане с конкурентите, не доказва надлежно, че той самият е участвал в посочената среща. Второ, той посочва, от една страна, че нито Arkema France, нито FC споменават такова изявление, и от друга страна, че неговият служител е потвърдил, че не е чул това изявление. Трето, обсъжданията от 20, 21 и 24 януари 2000 г., към които препраща Комисията в съображение 283 от обжалваното решение, не можели да се считат за доказателства, които инкриминират жалбоподателя или които могат да докажат участието му в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г.

Четвърто, жалбоподателят отбелязва, че от приложение I към обжалваното решение следва, че той не е идентифициран като участник в неправомерната среща от 9 февруари и че това не е резултат от обикновена печатна грешка.

58 В края на първата част от първото правно основание жалбоподателят изтъква, че доказателствата, възприети срещу него в обжалваното решение, не са достатъчно точни и съгласувани, за да обосноват твърдото убеждение, че той е участвал в разглежданото нарушение.

59 При тези обстоятелства, първо, в светлината на принципа, че съмнението е в полза на обвиненото лице, и тъй като в настоящия случай съществува съмнение относно участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, Комисията не трябвало да приема, че той носи отговорност за участие в посоченото нарушение.

60 Второ, жалбоподателят изтъква, че понастоящем Комисията разполага с по-големи правомощия при констатирането на наличието на нарушение на разпоредбите на член 81 ЕО, тъй като Регламент № 1/2003 ѝ поверява нови и засилени правомощия. Освен това новите програми за освобождаване от глоби или за намаляване на техния размер позволявали на Комисията да събере значителни писмени доказателства. Също така техническият прогрес в областта на информационните технологии давал възможност на Комисията да прави сложни електрони проучвания. Накрая, жалбоподателят посочва, че Комисията не е счела за нужно да задълбочи разследването си и на това основание да направи проверка в помещенията му или в тези на други дружества, адресати на обжалваното решение.

61 Предвид тези по-големи правомощия Комисията била длъжна да осигури високо качество на доказателствата. В настоящия случай, тъй като това качество не

било осигурено, Комисията трябвало, така както била направила по отношение на други малки производители с положение, сходно с това на жалбоподателя, да даде възможност на последния да се ползва от съществуващото съмнение. Поради това Комисията не трябвало да приема, че той носи отговорност за участие в разглежданото нарушение, нито да му налага глоба. Във всички случаи жалбоподателят посочва, че макар обменената между тримата основни производители информация относно [ПОВЕРИТЕЛНО] да е подобна на обменената относно жалбоподателя информация, Комисията е решила да наложи глоба единствено на жалбоподателя. От това жалбоподателят стига до извода, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране.

62 Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя.

63 Тя поддържа, че от посочените в обжалваното решение доказателства следва, че жалбоподателят е участвал в разглежданото нарушение. Припомня, че тези доказателства са три вида, а именно, от една страна, изявления на членове на картела, които инкриминират жалбоподателя, от друга страна, множество бележки на г-н S. (FC), направени към момента на настъпване на фактите, и накрая, признанието на жалбоподателя, че е участвал в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. — признание, което е подкрепено от други доказателства относно тази среща.

64 На първо място, що се отнася до изявленията на членове на картела, Комисията изтъква, че те са направени малко след преустановяването на картела и че се характеризират с голяма степен на съгласуваност както помежду си, така и с направените към момента на настъпване на фактите бележки на г-н S. (FC). Тя добавя, че обратно на това, което поддържа жалбоподателят, не е задължително дружествата, които са поискали да се ползват от Известието относно сътрудничеството, да представят непременно изопачени доказателства относно останалите участници в инкриминирания картел.

65 На второ място, що се отнася до направените към момента на настъпване на фактите бележки на г-н S. (FC), Комисията оспорва твърдението на жалбоподателя, че предвид съображение 349 от обжалваното решение може да се заключи, че при инкриминирането на жалбоподателя са били взети предвид само три откъса от бележките на г-н S. (FC), така че всеки друг случай, в който се споменава жалбоподателят, може да бъде пренебрегнат. Всъщност Комисията отбелязва, че освен трите откъса, върху които се съсредоточава жалбоподателят, тя неколкократно се е позовавала и на други откъси от бележките на г-н S. (FC), в които се споменава жалбоподателят, и в това отношение дава като пример съображения 150, 220, 229, 256, 305, 319 и 347 от обжалваното решение. Комисията отбелязва, че в писмената си реплика жалбоподателят ограничава критиката си по отношение на тези доказателства по същество само до посочения в съображение 150 откъс от бележките на г-н S. (FC), и то цитирайки го непълно и извън неговия контекст. Що се отнася до останалите шест съображения, жалбоподателят признавал техния пряк инкриминиращ характер, но твърдял, че той самият не бил споменат във връзка с фактическите констатации за 1997 г. в обжалваното решение. Последното твърдение било неправилно и Комисията с основание могла да заключи на етапа на писмената защита, че през 1997 г. между жалбоподателя и членовете на картела са се осъществявали редовни телефонни контакти.

66 В съображение 349 от обжалваното решение се отхвърляли доводите, които жалбоподателят привежда, за да докаже, че не е участвал в картела, и това съображение не трябвало да се смесва със съображения 305 и 319, в които Комисията излага всичките си доводи срещу жалбоподателя. Освен това Комисията била наблегнала на трите споменавания на жалбоподателя, посочени в съображение 349, тъй като, от една страна, ставало дума за особено убедителни и следователно решаващи доказателства за участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, а именно в едно-единствено и продължавано нарушение, с европейски обхват, от друга страна, жалбоподателят не бил оспорил тези изявления, и накрая, тези доказателства от времето на настъпване на фактите инкриминирали особено силно жалбоподателя и при това не били единствените събрани от Комисията доказателства.

67 На трето място, що се отнася до съображение 352 от обжалваното решение, Комисията твърди, че за да определи продължителността на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, в това съображение тя изрично разграничава отделните откъси от бележките на г-н S. (FC) в зависимост от тяхната

доказателствена стойност. В посоченото съображение 352 тя обаче посочвала, че ако била разгледала само останалите случаи, в които се споменава жалбоподателят, различни от посочените в съображение 349, щяла да се затрудни да докаже убедително наличието на тайното споразумение. Следователно именно по тази причина била решила да не взема предвид тези случаи за увеличаване на продължителността на участието на жалбоподателя в картела. Освен това, макар сами по себе си останалите случаи, в които се споменава жалбоподателят, да не са убедителни, те най-малкото били част от съвкупност от съвпадения и улики, на които Комисията е могла да основе анализа си относно участието на жалбоподателя в картела.

68 На стадия на писмената дуплика, отново във връзка със съображение 352 от обжалваното решение, Комисията поддържа, че жалбоподателят пренебрегва съображения 305 и 319 от обжалваното решение, в които като доказателства срещу него изрично се посочват и други откъси от бележките на г-н S. (FC). Той пренебрегвал и съображения 357 и 358 от обжалваното решение, от които ставало ясно, че Комисията основава твърденията си за нарушение срещу жалбоподателя на бележките на г-н S. (FC) в тяхната цялост, а не се ограничава само до трите споменавания на жалбоподателя, посочени в съображение 349 от обжалваното решение. Според Комисията от съдебната практика следва, че фактът, че информацията е предадена косвено или има само допълнително значение, не оказва никакво влияние върху възможността тя да бъде използвана като доказателство. Като датиращи от времето на нарушението доказателства бележките на г-н S. (FC) били съгласувани с останалите доказателства по преписката, които инкриминират жалбоподателя, и в голяма степен били признати от страните, включително и от жалбоподателя.

69 Накрая, в съображение 352 от обжалваното решение не се съдържало никакво обещание за изменение на продължителността на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение в сравнение с възприетата в изложението на възраженията продължителност. Освен това, противно на твърденията на жалбоподателя, в обжалваното решение се използвали същите доказателства като възприетите в изложението на възраженията.

70 На четвърто място, Комисията най-напред изтъква, че обжалваното решение се основава на представените от EKA, Arkema France и FC основни доказателства, които доказвали категорично участието на жалбоподателя в картела и характеристиките на този картел.

71 По-нататък, Комисията изброява някои конкретни доказателства за контактите между жалбоподателя и останалите членове на картела.

72 Първо, от бележките на г-н S. (FC) относно телефонния му разговор с г-н S. (EKA) от 16 декември 1996 г. следвало, че преди този телефонен разговор г-н S. (FC) е разговарял с жалбоподателя. Комисията изтъква, че жалбоподателят не е оспорил това доказателство в отговора си на изложението на възраженията. Освен това Комисията оспорва доводите, изтъкнати понастоящем от жалбоподателя срещу това доказателство.

73 Второ, що се отнася до доказателствата относно календарната 1997 г., Комисията счита, че откъсите от датиращите от времето на настъпване на фактите бележки на г-н S. (FC) от 10 и 14 януари 1997 г., показват раздразнението на жалбоподателя от опитите на FC да си присвои по-голям пазарен дял в Испания и в Португалия. Освен това от бележките на г-н S. (FC) от 14 октомври 1997 г. относно проведената в Turku (Финландия) двустранна среща между EKA и FC от същия ден (наричана по-нататък „срещата в Turku от 14 октомври 1997 г.“) следвало, че FC и EKA се затрудняват да накарат по-специално жалбоподателя да разбере, че повишаването на цената с 1,5 % е необходимо за компенсирането на инфлацията. Отново във връзка със срещата в Turku от 14 октомври 1997 г., от изявление на EKA следвало, че предвид увеличаването на продажбите на FC в Испания съществува опасност от ответни мерки от страна на испанските производители и че EKA и FC са убедени, че не трябва да увеличават цените си, особено ако жалбоподателят не ги последва.

74 Трето, що се отнася до неправомерната среща от 28 януари 1998 г., Комисията припомня, че жалбоподателят е признал участието си в тази среща. От бележките на г-н S. (FC) следвало, че страните са обсъждали пазара на натриев хлорат в няколко страни, както и пазарните дялове и цените. Първоначално в писменото си становище Комисията поддържа, че нито едно доказателство от преписката не дава основание да се приеме, че участието на жалбоподателя в тази среща представлява ново или изключително обстоятелство. След това обаче в становището си относно доклада за съдебното заседание Комисията приема, че жалбоподателят не е доказал, че е участвал в тази среща с намерения, различни от тези на останалите членове на картела, и че открито се е разграничил от нея. Твърдението на жалбоподателя, че срещата е била неформална, се опровергавало, от една страна, от факта, че тя е планирана няколко седмици предварително, и от друга страна, от подробните бележки на г-н S. (FC). Противно на неправилно разбраното от жалбоподателя, от съображение 183 от обжалваното решение следвало, че страните са обсъждали Белгия, Испания, Франция и Португалия изчерпателно (а не изключително). От бележките на г-н S. (FC) не следвало, че водещите предприятия в картела са помолили жалбоподателя да си тръгне. Напротив, бележките на г-н S. (FC) показвали, че през по-голямата част от срещата анализът на испанския, френския и португалския пазар бил прекъсван от обсъждания на други пазари, така че било възможно жалбоподателят да е присъствал на цялата среща. Накрая, Комисията твърди, че в приложение I към обжалваното решение е посочила само контактите, чиято дата ѝ е била известна, но съществували и други контакти, в които жалбоподателят е участвал и които са подкрепени с доказателства, без обаче да е известна точната дата.

75 Четвърто, през октомври и ноември 1998 г. г-н L. (Arkema France) и г-н S. (FC) разговаряли многократно по телефона за пазарния дял на жалбоподателя в Португалия.

76 Пето, що се отнася до телефонния разговор между г-н S. (FC) и г-н S. (EKA) от 4 декември 1998 г., Комисията счита, че жалбоподателят не е обяснил как такъв разговор може да се проведе при нормално развитие на сделките и освен това

признавал, че е бил помолен да не намалява цените си, а това било антиконкурентно искане, което той приел. Противно на твърдяното от жалбоподателя, от изявлението на г-н L. (Arkema France) не следвало, че жалбоподателят е напуснал картела в края на първия период, между октомври 1994 г. и средата на 1998 г., или през твърдения втори период, между средата на 1998 г. и поне май 2000 г., още повече че това тълкуване се опровергавало от множество доказателства.

77 Шесто, Комисията отбелязва, че жалбоподателят е посочил единствено спада на цените в Португалия от 1999 г. и от 2000 г. и е пропуснал да уточни, че цените са нараствали в периода от 1993 г. до 1997 г. и са се запазили през 1998 г. Тя добавя, че спадът на цените от 1999 г. можел да се обясни с ценовата война, избухнала в Португалия, след ценови конфликт с клиент. Освен това въпреки отслабването на картела през 1999 г. той продължил да осъществява дейността си, и както следвало от бележките на г-н S. (FC) относно телефонните му разговори с г-н L. (Arkema France) от 16 юни и от 6, 9 и 22 декември 1999 г., жалбоподателят продължил да участва в него. Тези три бележки свидетелствали за наличието на пряк контакт с жалбоподателя и противно на поддържаното от него нищо не показвало, че той е отказвал да сътрудничи, така че останалите членове на картела да се опитат да го убедят да сътрудничи.

78 Седмо, Комисията добавя, че от бележките на г-н S. (FC) относно телефонния му разговор с г-н L. (Arkema France) от 22 декември 1999 г. следвало, че в края на декември 1999 г. жалбоподателят все още е участвал в неправомерни контакти със своите конкуренти. Освен това тези бележки относно проведените през януари 2000 г. телефонни разговори, така както са обобщени в обжалваното решение, доказвали, че членовете на картела са продължавали да координират позициите си.

79 Накрая, осмо, Комисията уточнява, че фактът, че в приложение I към обжалваното решение жалбоподателят не е посочен сред участниците в неправомерната

среща от 9 февруари 2000 г., е резултат от печатна грешка, тъй като в съображения 283 и 488 от обжалваното решение тя била стигнала до извода, че жалбоподателят е участвал в тази среща. Обстоятелството, че жалбоподателят не е чул направеното паралелно със среща на ЕСХП изявление на ЕКА, че то отказва да участва във всяко ново обсъждане с конкурентите, било без особено значение, тъй като към тази дата картелът бил преустановен. Впрочем обстоятелството, че жалбоподателят твърди, че не е чул това изявление, било сериозна улика за участието му в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г.

80 Още по-нататък, Комисията оспорва основателността на доводите на жалбоподателя относно устните изявления на ЕКА.

81 Първо, в съображение 319 от обжалваното решение Комисията се позовавала на изявленията на ЕКА от 2003 г. като цяло, а не на трите откъса, които жалбоподателят посочва в жалбата си в съответствие със своя интерес.

82 Що се отнася до посочения от жалбоподателя първи откъс, който се отнася до испанския пазар, поведението, за което се твърди, че жалбоподателят е могъл да възприеме на френския пазар, ако загуби пазарен дял в Испания, не било нормално пазарно поведение, а представлявало заплаха в рамките на тайните споразумения, което очевидно предполагало наличието на общо споразумение за пазарните дялове. Освен това Комисията припомня, че според съдебната практика, от една страна, обстоятелството, че дадено предприятие не спазва точно договореното в рамките на картела, не може да освободи това предприятие от отговорност, ако то не се е разграничило открито от споразуменията, и от друга страна, обстоятелството, че това предприятие може умишлено да е измамило останалите членове на картела, също не би го оневинило за извършването на нарушение.

83 Що се отнася до посочения от жалбоподателя втори откъс, който се отнася до френския пазар, жалбоподателят неправилно поддържал, че изявлението на ЕКА се основава на слух, разпространен от последното. Всъщност като цяло посоченият откъс доказвал, че ЕКА е знаело за наличието на отделно двустранно споразумение относно френския пазар.

84 Що се отнася до посочения от жалбоподателя трети откъс, който се отнася до португалския пазар, той не се споменавал в обжалваното решение и нито инкриминирал, нито оневинявал жалбоподателя.

85 Второ, противно на поддържаното от жалбоподателя, изявленията на ЕКА от 2006 г. не поправяли и тези от 2003 г. Изявленията на ЕКА от 2006 г. имали за цел да потвърдят в детайли някои по-ранни изявления. Всички те съответствали на изявленията от 2003 г., които предоставяли по-обща информация. Комисията констатира, че от изявленията на ЕКА от 2006 г. следва, че ЕКА отново посочва жалбоподателя сред страните в картела, подробно описва начина, по който тези страни са определяли цените и са разпределяли пазара, дава да се разбере, че жалбоподателят е участвал в картела далеч преди датата, възприета в обжалваното решение като начална дата на участието му в картела, и потвърждава, че в отговор на поведението на FC жалбоподателят е предприел ответни мерки по отношение на френския пазар. Следователно в изявленията на ЕКА от 2006 г. не се съдържали оневиняващи жалбоподателя доказателства.

86 Накрая, Комисията оспорва, че като е санкционирала жалбоподателя, е нарушила принципа на равно третиране. Всъщност положението на жалбоподателя не било сходно с това на останалите малки производители на натриев хлорат. По-специално, от една страна, той признавал участието си в една от срещите на картела, от друга страна, за разлика от останалите малки производители бил разпознат като член на картела от останалите членове на същия, и накрая, датиращите от времето на нарушението бележки на г-н S. (FC) позволявали той бъде свързан с фактите, какъвто не бил случая с останалите малки предприятия. Във всички случаи от съдебната практика следвало, че обстоятелството, че даден

оператор се намира в положение, сходно с това на жалбоподател, но за този оператор Комисията не е констатирала, че е участвал в нарушението, не позволявало да се отхвърли констатацията за участието на жалбоподателя в нарушението, при положение че тази констатация е правилна.

87 Комисията счита, че по този начин посочената съвкупност от улики позволява да се докаже, че жалбоподателят е участвал в разглежданото нарушение, и че следователно трябва да се отхвърли първата част от първото правно основание.

б) Съображения на Общия съд

88 От писмените становища на страните следва, че те спорят, от една страна, относно това на кои доказателства се основава Комисията в обжалваното решение, за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, и от друга страна, относно доказателствената стойност на тези доказателства.

89 Трябва, първо, да се посочат някои общи съображения във връзка с доказването, второ, да се установи на кои доказателства се основава Комисията в обжалваното решение, за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, трето, да се прецени доказателствена стойност на тези доказателства, и четвърто, въз основа на последната преценка да се направи извод относно точността и съгласуваността на съвкупността от улики, на която се позовава Комисията, за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

Общи съображения във връзка с доказването

90 Що се отнася до събирането на доказателства за нарушение на член 81, параграф 1 ЕО, е необходимо да се припомни, че Комисията трябва да докаже установените от нея нарушения и да посочи доказателствата, които са в състояние да докажат достатъчно убедително от правна страна съществуването на фактите, които съставляват нарушение (Решение на Съда от 17 декември 1998 г. по дело Baustahlgewebe/Комисия, C-185/95 P, Recueil, стр. I-8417, точка 58 и Решение на Съда от 8 юли 1999 г. по дело Комисия/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil, стр. I-4125, точка 86).

91 Освен това в рамките на жалба за отмяна, подадена на основание член 230 ЕО, Съдът на Съюза следва единствено да осъществи контрол за законосъобразност на обжалвания акт (Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело JFE Engineering и др./Комисия, T-67/00, T-68/00, T-71/00 и T-78/00, Recueil, стр. II-2501, точка 174).

92 Така ролята на съда, сезиран с жалба за отмяна срещу решение на Комисията, в което се установява наличието на нарушение на правото в областта на конкуренцията и на адресатите се налагат глоби, се състои в това да преценява дали изтъкнатите от Комисията в нейното решение доказателства и други обстоятелства са достатъчни за установяване на наличието на твърдяното нарушение (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 20 април 1999 г. по дело Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, известно като „PVC II“, T-305/94-T-307/94, T-313/94-T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 и T-335/94, Recueil, стр. II-931, точка 891).

93 Освен това, ако съдът има съмнения, те трябва да бъдат в полза на предприятието — адресат на решението за установяване на нарушение (вж. в този смисъл Решение на Съда от 14 февруари 1978 г. по дело United Brands и United Brands Continentaal/Комисия, 27/76, Recueil, стр. 207, точка 265). Следователно, особено в рамките на жалба за отмяна на решение за налагане на глоба, ако съдът все още има съмнения, че Комисията е установила надлежно съществуването на

разглежданото нарушение, той не би могъл да направи извод в тази насока (Решение на Общия съд по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 91 по-горе, точка 177).

94 Всъщност в последната посочена хипотеза е необходимо да се вземе предвид презумпцията за невиновност, която произтича по-специално от член 6, параграф 2 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., и е част от основните права, които съгласно практиката на Съда, потвърдена и в преамбюла на Единния европейски акт и в член 6, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, както и в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, прогласена на 7 декември 2000 г. в Ница (ОВ C 364, стр. 1), са защитени от правния ред на Съюза. Предвид естеството на разглежданите нарушения, както и предвид същността и степента на строгост на предвидените за тях санкции, презумпцията за невиновност се прилага по-специално при производствата за нарушения на приложимите за предприятията правила относно конкуренцията, които производства могат да доведат до налагане на глоби или на периодични парични санкции (вж. в този смисъл Решение на Европейския съд за правата на човека от 21 февруари 1984 г. по дело Öztürk, серия A № 73, Решение на Европейския съд за правата на човека от 25 август 1987 г. по дело Lutz, серия A № 123-A, Решение на Съда от 8 юли 1999 г. по дело Hüls/Комисия, C-199/92 P, Recueil, стр. I-4287, точки 149 и 150 и Решение на Съда по дело Montecatini/Комисия, C-235/92 P, Recueil, стр. I-4539, точки 175 и 176).

95 При това положение е необходимо Комисията да представи точни и непротиворечиви доказателства, за да обоснове твърдото убеждение, че нарушението е извършено (вж. в този смисъл Решение на Съда от 28 март 1984 г. по дело Compagnie royale asturienne des mines et Rheinzink/Комисия, 29/83 и 30/83, Recueil, стр. 1679, точка 20, Решение на Съда от 31 март 1993 г. по дело Ahlström Osakeyhtiö и др./Комисия, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 и C-125/85-C-129/85, Recueil, стр. I-1307, точка 127, Решение на Общия съд от 10 март 1992 г. по дело SIV и др./Комисия, T-68/89, T-77/89 и T-78/89, Recueil, стр. II-1403, точки 193—195, 198—202, 205—210, 220—232, 249, 250 и 322—328 и Решение на Общия съд от 6 юли 2000 г. по дело Volkswagen/Комисия, T-62/98, Recueil, стр. II-2707, точки 43 и 72).

96 Важно е обаче да се подчертае, че не е задължително всяко от приведените от Комисията доказателства да отговаря на тези критерии по отношение на всеки

елемент на нарушението. Достатъчно е посочените от институцията улики, преценени в тяхната цялост, да отговарят на това изискване (вж. в този смисъл Решение по дело „PVC II“, точка 92 по-горе, точки 768—778, и по-специално точка 777, потвърдено по този конкретен въпрос с Решение на Съда от 15 октомври 2002 г. по дело Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P и C-254/99 P, Recueil, стр. I-8375, точки 513—523).

97 Освен това предвид общоизвестния характер на забраната за антиконкурентни споразумения не може да се изисква от Комисията да представи доказателства, които изрично удостоверяват наличието на контакт между съответните оператори. Фрагментарните и откъслечни доказателства, с които може да разполага Комисията, във всички случаи трябва да могат да бъдат допълнени по пътя на дедукцията, така че да е възможна възстановка на релевантните обстоятелства. Следователно съществуването на антиконкурентна практика или антиконкурентно споразумение може да бъде логически изведено от определен брой съвпадения и улики, които, взети заедно, могат при липса на друго смислено обяснение да представляват доказателство за нарушаване на правилата на конкуренцията (Решение на Съда от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, Recueil, стр. I-123, точки 55—57 и Решение на Общия съд от 27 септември 2006 г. по дело Dresdner Bank и др./Комисия, T-44/02 OP, T-54/02 OP, T-56/02 OP, T-60/02 OP и T-61/02 OP, Recueil, стр. II-3567, точки 64 и 65).

98 Що се отнася до доказателствата, които могат да бъдат представени, за да се установи нарушение на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП, принципът, който има предимство в правото на Съюза, е този на свободата при събиране на доказателствата (вж. по аналогия Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело Dalmine/Комисия, T-50/00, Recueil, стр. II-2395, точка 72).

99 Следователно евентуалната липса на писмени доказателства е от значение само при общата преценка на доказателствената стойност на съвкупността от посочени от Комисията улики. Обратно, сама по себе си тя не позволява на засегнатото предприятие да оспори валидно твърденията на Комисията, като

представи друго обяснение на фактите. Такъв е случаят само когато представените от Комисията доказателства не позволяват да се докаже недвусмислено и без да е необходимо тълкуване, че е налице нарушение (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 12 септември 2007 г. по дело Coats Holdings и Coats/Комисия, T-36/05, непубликувано в Сборника, точка 74).

100 Впрочем нито една разпоредба и нито един основен принцип на правото на Съюза не забраняват на Комисията да се позове по отношение на дадено предприятие на изявленията на другите обвинени предприятия. В противен случай тежестта на доказване на противоречащото на член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП поведение, която пада върху Комисията, би била прекалено голяма и несъвместима със задачата ѝ да следи за правилното прилагане на посочените разпоредби (вж. по аналогия Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 91 по-горе, точка 192).

101 Все пак изявлението на обвинено в участие в картел предприятие, чиято точност се оспорва от няколко други обвинени предприятия, не може да се счита за достатъчно доказателство за съществуването на извършено от последните нарушение, без да е потвърдено от други доказателства, като се има предвид, че необходимата степен на потвърждение може да бъде по-ниска поради достоверността на разглежданите изявления (вж. Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 91 по-горе, точки 219 и 220).

102 Що се отнася до доказателствената стойност на отделните доказателства, единственият уместен критерий за преценката на представените доказателства е тяхната достоверност (Решение по дело Dalmine/Комисия, точка 98 по-горе, точка 72).

103 Според основните правила в областта на доказването достоверността и следователно доказателствената стойност на даден документ зависят от неговия произход, от обстоятелствата по неговото изготвяне, от адресата му и от това дали неговото съдържание е логично и правдоподобно (Решение на Общия съд от 15 март 2000 г. по дело Cimenteries CBR и др./Комисия, T-25/95, T-26/95, T-30/95-T-32/95, T-34/95-T-39/95, T-42/95-T-46/95, T-48/95, T-50/95-T-65/95, T-68/95-T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 и T-104/95, Recueil, стр. II-491, точки 1053 и 1838).

104 Що се отнася до изявленията, с особено висока доказателствена стойност се ползват тези от тях, които, първо, са достоверни, второ, са направени от името на дадено предприятие, трето, произхождат от лице, което има професионално задължение да действа в интерес на това предприятие, четвърто, не са в интерес на техния автор, пето, произхождат от лице, което е пряк свидетел на обстоятелствата, за които свидетелства, и шесто, предоставени са писмено, доброволно и след задълбочено обмисляне (вж. в този смисъл Решение по дело JFE Engineering и др./Комисия, точка 62 по-горе, точки 205—210).

105 Освен това, макар по принцип на доброволните изявления на основните участници в един незаконен картел да се гледа с известно недоверие, предвид възможността в случая тези участници да са склонни да минимизират значението на своето участие в нарушението и да преувеличават това на други участници, фактът, че дадено лице е поискало спрямо него да се приложи Известието относно сътрудничеството, така че да бъде освободено от глоба или тя да бъде намалена, не означава непременно, че то е било склонно да представи изопачени доказателства относно участието на други членове на картела. Всъщност всеки опит да се подведе Комисията може да постави под съмнение искреното и пълно сътрудничество от страна на молителя и по такъв начин да застраши възможността му да извлече ползи от Известието относно сътрудничеството (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 16 ноември 2006 г. по дело Peróxidos Orgánicos/Комисия, T-120/04, Recueil, стр. II-4441, точка 70).

106 В това отношение следва да се отбележи също, че потенциалните последици от предоставянето на изопачени доказателства са още по-сериозни, като се има предвид, че както следва от точка 101 по-горе, оспореното изявление на дадено предприятие трябва да бъде подкрепено с други доказателства. Всъщност това обстоятелство увеличава вероятността неточните изявления да бъдат разпознати както от Комисията, така и от останалите засегнати предприятия.

107 Посочената по-горе съдебна практика се прилага по аналогия към член 53, параграф 1 от Споразумението за ЕИП.

Доказателства, на които се основава Комисията в обжалваното решение, за да установи участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение

— Предварителни бележки

108 В светлината на припомнената в точка 92 по-горе съдебна практика следва да се приеме, че тъй като Общият съд трябва да прецени дали изтъкнатите от Комисията в нейното решение доказателства и други обстоятелства са достатъчни за установяване на наличието на нарушение, което може да се вмени на жалбоподателя, той трябва също така, след задълбочен анализ на мотивите на обжалваното решение, да установи доказателствата, на които се е основала Комисията, за да установи участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

109 В това отношение следва да се припомни, че административното производство по Регламент № 1/2003, което се провежда пред Комисията, се подразделя на две отделни последователни фази, всяка от които има своя собствена вътрешна

логика, а именно, от една страна, фаза на предварително разследване, и от друга — състезателна фаза. Фазата на предварителното разследване, през която Комисията прибягва до предвидените в Регламент № 1/2003 правомощия за разследване и която продължава до изложението на възраженията, е предназначена да позволи на Комисията да събере всички релевантни доказателства, които потвърждават или не наличието на нарушение на нормите на конкуренцията, и да приеме първоначална позиция във връзка с по-нататъшния ход и насоката на производството. Обратно на това, състезателната фаза, обхващаща периода от изложението на възраженията до приемането на окончателно решение, трябва да позволи на Комисията да се произнесе окончателно по твърдяното нарушение (вж. по аналогия Решение на Съда по дело Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, точка 96 по-горе, точка 183 и Решение на Съда от 21 септември 2006 г. по дело Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия, C-105/04 P, Recueil, стр. I-8725, точка 38).

110 От припомнената в точка 109 по-горе съдебна практика следва, че за да определи посочените доказателства, Общият съд може да се позове само на тази част от мотивите на обжалваното решение, в която Комисията описва състезателната фаза на административното производство. Всъщност едва след като получи, в рамките на състезателната фаза, становището на жалбоподателя относно първоначалната позиция на Комисията, изразена в края на фазата на предварителното разследване и представена в изложението на възраженията, Комисията може да реши дали да запази или не тази първоначална позиция и така да се произнесе окончателно по твърдяното нарушение.

111 В това отношение в случая следва да се констатира, че точка 5.4.1.1 от обжалваното решение, озаглавена „Оценка и изводи на Комисията“ (съображения 347—360 от обжалваното решение), се намира в дял 5, озаглавен „Прилагане на член 81 [ЕО] и на член 53 [от Споразумението за ЕИП]“, след чийто подраздел 5.3.2, който се отнася до естеството на нарушението, следва част 5.4, посветена на „[д]оводите на страните в отговор на фактите и на представената в

изложението на възраженията преценка на Комисията“. В част 5.4 се намира подраздел 5.4.1, в който са обобщени „[д]оводите на [жалбоподателя]“. Този последен подраздел съдържа една-единствена точка, а именно точка 5.4.1.1, озаглавена „Оценка и изводи на Комисията“. След тази точка 5.4.1.1 не съществува точка 5.4.1.2, а направо подраздел 5.4.2, озаглавен „Доводи на Uralita“.

112 Следователно оценката на Комисията, която се съдържа в точка 5.4.1.1, се отнася само до становището на жалбоподателя в отговор на изложението на възраженията. Освен това следва да се приеме, че направените в точка 5.4.1.1 изводи представляват, в края на състезателната фаза на административното производство, окончателните изводи на Комисията относно участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

113 От горните съображения и от припомнената в точка 109 по-горе съдебна практика следва, че всяко пряко или дори непряко препращане в точка 5.4.1.1 към съображения от решението, предхождащи съображенията, които се намират в тази точка, а именно съображения 347—360, позволява на Комисията да използва отново на този етап от излагане на мотивите на обжалваното решение, а именно на състезателната фаза, доказателства, които са били посочени преди това в обжалваното решение. Обратно, ако точка 5.4.1.1 не препраща пряко или непряко към доказателства, посочени в други, различни от съдържащите се в тази точка съображения, следва да се приеме, че в края на проведеното от нея състезателно производство относно действията, за които може да се счете, че са извършени от жалбоподателя, Комисията окончателно решава да не взема предвид тези доказателства при установяване на участието му в разглежданото нарушение. Накрая, в случаите, когато, след като получи становището на дадено предприятие относно изложението на възраженията, самата Комисия, при преценката на доказателствата, с които разполага в края на фазата на предварителното разследване, за да се произнесе по участието на посоченото предприятие в

нарушението, постави под съмнение доказателствената стойност на посочените доказателства, Общият съд може да отчете само тази преценка на Комисията.

114 Именно в светлината на тези предварителни бележки следва да се определят доказателствата, на които Комисията решава да се основе в края на състезателното производство, за да докаже, че жалбоподателят е участвал в разглежданото нарушение, и които следователно са част от съвкупността от улики, на която се позовава Комисията.

115 В това отношение следва да се отбележи, че страните не спорят по това, че в обжалваното решение съвкупността от улики, на която се позовава Комисията, за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, е изведена от три вида доказателства, а именно:

— признанието на жалбоподателя за участието му в неправомерната среща от 28 януари 1998 г.,

— бележките на г-н S. (FC) и

— изявленията на други членове на картела.

116 Страните обаче спорят, по-специално като се има предвид текстът на съображение 352 от обжалваното решение, относно доказателствената стойност на посочените доказателства за целите на преценката на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

— Доказателства, на които Комисията се основава първоначално в обжалваното решение, в хода на предварителната фаза на административното производство

117 От подробния анализ на мотивите на обжалваното решение, които се съдържат в част 4.3 от него, посветена на историята на картела, в частта, в която той се отнася до периода, за който се твърди, че жалбоподателят е участвал в разглежданото нарушение, а именно от 16 декември 1996 г. до 9 февруари 2000 г., следва, че името на жалбоподателя или това на член на неговия персонал се свързва пряко или непряко с двадесет и едно събития, посочени от Комисията (наричани по-нататък „двадесет и едно събития“).

118 В светлината на посочените в точка 110 по-горе съображения трябва да се разгледа кои от тези двадесет и едно събития Комисията е решила да използва като доказателства, в точка 5.4.1.1, в края на състезателната фаза на административното производство, за да установи, чрез съвкупност от улики, участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

119 В това отношение, след като бъде установено кои са изрично възприетите в точка 5.4.1.1 доказателства, следва да се направи тълкуване на съображение 352 от обжалваното решение, за да се установи дали Комисията се е основала мълчаливо и на други доказателства в подкрепа на извода си, че жалбоподателят е участвал в разглежданото нарушение.

— Доказателства, на които Комисията се основава изрично в обжалваното решение в края на състезателната фаза на административното производство

120 От мотивите, изложени в точка 5.4.1.1 от обжалваното решение, в която Комисията излага преценката и изводите, които прави в края на състезателната

фаза на административното производство, а именно съображения 347—360 от обжалваното решение, следва, че Комисията се основава изрично, пряко или непряко, на пет от двадесет и едното събития, за които първоначално в рамките на предварителната фаза на административното производство приема, че доказват участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, а именно:

— в съображение 349 от обжалваното решение, като цитира бележките на г-н S. (FC), телефонния разговор от 16 декември 1996 г. между г-н S. (FC) и г-н S. (EKA), първоначално посочен в съображение 130 от обжалваното решение,

— в съображения 350 и 356 от обжалваното решение, като препраща към събраните устни изявления, срещата в Turku от 14 октомври 1997 г., първоначално посочена в съображения 162—164 от обжалваното решение,

— в съображения 350 и 356 от обжалваното решение, като посочва, от една страна, признанието на жалбоподателя, и от друга страна, посредством препращане към съображения 182 и 184 от обжалваното решение, бележките на г-н S. (FC), неправомерната среща от 28 януари 1998 г., първоначално посочена в съображения 182—186 от обжалваното решение,

— в съображение 349, като цитира бележките на г-н S. (FC), телефонния разговор от 4 декември 1998 г., първоначално посочен в съображение 219 от обжалваното решение,

— и накрая, в съображения 347 и 349, като цитира бележките на г-н S. (FC), телефонния разговор от 9 декември 1999 г., първоначално посочен в съображение 258 от обжалваното решение.

121 Следва да се определи дали в точка 5.4.1.1 от обжалваното решение Комисията се основава мълчаливо и на други доказателства, чрез които може да установи участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, като за тази цел трябва да се направи тълкуване на съображение 352 от обжалваното решение.

— Тълкуване на съображение 352 от обжалваното решение

122 Както следва от писмените становища на страните, тълкуването на съображение 352 от обжалваното решение е необходимо, за да се установи дали са налице и други доказателства, освен изрично посочените от Комисията в точка 5.4.1.1 от обжалваното решение, на които Комисията се основава, за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

123 Всъщност според жалбоподателя в съображение 352 от обжалваното решение Комисията отхвърля всяко споменаване на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), различно от трите споменавания, посочени в съображение 349 от това решение. Комисията оспорва това тълкуване.

124 По време на съдебното заседание в отговор на поставените от Общия съд въпроси относно начина, по който следва да се тълкува съображение 352 от обжалваното решение, Комисията посочва по-специално следното.

125 Първо, в посоченото съображение тя провеждала разграничение между, от една страна, трите споменавания на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), посочени изрично в съображение 349 от обжалваното решение, и от друга страна, останалите възприети срещу жалбоподателя доказателства.

126 Що се отнася до трите споменавания на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), посочени изрично в съображение 349 от обжалваното решение, което препраща към трите описани в съображения 130, 219 и 258 от посоченото решение събития, Комисията настоява, че те представляват доказателства с особено висока доказателствена стойност, тъй като позволяват да се установи наличието на преки контакти между членовете на картела и жалбоподателя.

127 Що се отнася до другите възприети срещу жалбоподателя доказателства, те не произхождали пряко от последния. Въпреки това съгласно съдебната практика те не можели да бъдат изключени по тази причина от съвкупността от улики, на която се основава Комисията, за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

128 Второ, Комисията посочва, че формулировката, с която започва съображение 352 от обжалваното решение, а именно „в останалите случаи, в които [жалбоподателят] се споменава в […] [обжалваното] решение", трябва да се тълкува като препращаща към случаите, в които се споменава жалбоподателят, а именно в съображения 220, 256, 305 и 319, както и в другите съображения, посочени в съображения 305 и 319.

129 Трето, що се отнася до обхвата на второ и трето изречение от съображение 352 от обжалваното решение, доколкото в тях се посочват нередности в преписката на Комисията, които ще бъдат отчетени при определяне на продължителността на нарушението, Комисията посочва, че противно на твърдяното от жалбоподателя, тя е разполагала с достатъчно доказателства, за да установи продължителността на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, а именно между декември 1996 г. и февруари 2000 г. В това отношение тя уточнява, че макар да е разполагала с други доказателства, чрез които може да установи, че такова участие е било налице през 1994 г., 1995 г. и началото на 1996 г., тя е решила да вземе предвид само най-добрите доказателства, с които е разполагала, а именно „трите споменавания на жалбоподателя" или още „трите откъса", като първото е „телефонният разговор от 16 декември 1996 г."

130 Предвид тези доводи на страните, изложени в техните писмени становища, както и по време на съдебното заседание, най-напред следва да се констатира, че от двадесет и едното посочени в точка 117 по-горе събития деветнадесет са изведени от бележките на г-н S. (FC).

131 По-нататък, както бе посочено в точка 120 по-горе и както посочва Комисията по време на съдебното заседание, три от тези деветнадесет събития, изведени от бележките на г-н S. (FC), се споменават изрично в съображение 349 от обжалваното решение. По отношение на тях страните са съгласни, че тези три споменавания на жалбоподателя не са част от „останалите случаи, в които [жалбоподателят] се споменава в [обжалваното решение]“ по смисъла на съображение 352 от това решение.

132 Накрая, както следва от точка 120 по-горе, бележките на г-н S. (FC), в частта, в която се отнасят до неправомерната среща от 28 януари 1998 г., се споменават изрично в съображения 350 и 356 от обжалваното решение, които са част от точка 5.4.1.1, чрез препращане към съображения 182 и 184 от това решение. Следователно това четвърто споменаване на жалбоподателя, изведено от бележките на г-н S. (FC), също не е част от „останалите случаи, в които [жалбоподателят] се споменава в [обжалваното решение]“ по смисъла на съображение 352 от това решение.

133 За разлика от това следва да се констатира, че останалите петнадесет събития, изведени от бележките на г-н S. (FC) (наричани по-нататък „петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC)“), не се споменават изрично в точка 5.4.1.1 от обжалваното решение.

134 Всъщност, на първо място, що се отнася до обяснението на Комисията, че формулировката „останалите случаи, в които [жалбоподателят] се споменава в [обжалваното решение]“, с която започва съображение 352 от това решение, препраща към съображения 220, 256, 305 и 319 от обжалваното решение, както и към другите съображения, посочени в съображения 305 и 319 (а именно съображения 130, 150, 184, 219, 229, 256 и 258), безспорно следва да се признае, че

това тълкуване е възможно, доколкото в съображения 305 и 319 от обжалваното решение се посочват по-специално четири други съображения от това решение, в които е възпроизведено съдържанието на бележките на г-н S. (FC) относно четири събития, а именно посочените в съображения 150, 220, 229 и 256 от обжалваното решение събития. За целите на тълкуване на формулировката „останалите случаи, в които [жалбоподателят] се споменава в [обжалваното решение]“ обаче такова едно обяснение или е непълно, тъй като се отнася само до четири от петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), или е ирелевантно, тъй като съображения 305 и 319 препращат и към съображения 130, 184, 219 и 258 от обжалваното решение, три от които представляват трите изрични споменавания на жалбоподателя, изведени от бележките на г-н S. (FC), посочени в съображение 349, или които, що се отнася до съображение 184 от обжалваното решение, възпроизвеждат съдържанието на бележките на г-н S. (FC) относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г., в която жалбоподателят изрично признава, че е участвал, макар и частично. Ето защо обяснението на Комисията, от което следва, че горепосочената формулировка препраща единствено към съображения 130, 150, 184, 219, 220, 229, 256, 258, 305 и 319 от обжалваното решение, не може да бъде уважено от Общия съд, тъй като е отчасти непълно и отчасти ирелевантно.

135 Поради това следва да се приеме, че единственото възможно тълкуване на формулировката „останалите случаи, в които [жалбоподателят] се споменава в [обжалваното решение]“, с която започва съображение 352 от обжалваното решение, е че тази формулировка препраща към петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC).

136 На второ място, следва да се констатира, че от самия текст на втората част на това първо изречение от съображение 352 от обжалваното решение следва, че Комисията е съгласна с жалбоподателя, че информацията, която се съдържа в петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), вероятно произхожда от източник, различен от жалбоподателя. Всъщност съгласно текста на тази втора част „Комисията приема довода на

дружеството, че информацията може да произхожда по-скоро от трето лице, отколкото от самия [жалбоподател]“. Поради това следва да се констатира, че тя изрично приема довода на жалбоподателя, така както е възпроизведен в съображение 345 от обжалваното решение (което е част от подраздел 5.4.1, озаглавен „[д]оводи на [жалбоподателя]“) и както е посочен първоначално в точка 44 от отговора му на изложението на възраженията.

137 По този последен въпрос изричният текст на втората част на първото изречение от съображение 352 от обжалваното решение се оказва от решаващо значение в настоящия случай, тъй като той се появява на стадия на състезателната фаза на административното производство — фаза, която, както бе припомнено в точка 109 по-горе, позволява на Комисията да се произнесе окончателно по предявеното нарушение и с която приключва посоченото производство, — и в случая този текст подкрепя довод на жалбоподателя, изложен в отговора му в изложението на възраженията.

138 На трето място, следва да се констатира, че на съображение 352, второ изречение от обжалваното решение потвърждава последната преценка, що се отнася до обхвата на първото изречение. Всъщност в него Комисията посочва, също така изрично, че в преписката не се съдържат „достатъчно доказателства, които позволят да се установи със сигурност, че въпросната информация“, а именно петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), „произхожда пряко от жалбоподателя“. Следователно трябва да се приеме, че с тази констатация Комисията посочва, че съдържащите се в преписката доказателства не ѝ позволяват да подкрепи надлежно петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC).

139 Освен това тази констатация се оказва отчасти потвърдена от начина, по който Комисията описва своя подход към доказателствата, с които разполага, възпроизведен в точка 129 по-горе. Всъщност Комисията изрично посочва, че в крайна сметка въз основа на тези доказателства е решила да намали периода на участие на жалбоподателя в нарушението, като е взела предвид най-добрите доказателства, с които е разполагала, а именно трите споменавания на жалбоподателя,

първото от които е в телефонния разговор от 16 декември 1996 г., или казано по-точно и ясно, трите споменавания на жалбоподателя, посочени изрично в съображение 349 от обжалваното решение.

140 Така Комисията признава, че за разлика от това, което е направила по отношение на последните три споменавания и на бележките г-н S. (FC) относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г., тя не е могла да вземе предвид петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

141 Поради това следва да се констатира, че в съображение 352 от обжалваното решение самата Комисия изразява съмнения относно достоверността на петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), за целите на доказване на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

142 На четвърто място, следва да се констатира, че последната преценка се потвърждава от текста на съображение 352, трето изречение от обжалваното решение, където самата Комисия ясно посочва последиците от собствените ѝ констатации за недостоверността на петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), за целите на доказване на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение. Така Комисията заявява, че „[т]ова ще бъде отчетено във връзка с продължителността на нарушението, за която [жалбоподателят] трябва да носи отговорност“. Този извод ясно показва, че Комисията е счела, че с оглед на съдържащите се в преписката доказателства петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), не са достатъчно достоверно доказателство, за да се установи, че жалбоподателят е участвал в разглежданото нарушение.

143 Обясненията на Комисията, предоставени по време на съдебното заседание в отговор на поставените от Общия съд въпроси относно значението, което според нея трябва да се придаде на съображение 352, трето изречение от обжалваното решение, не могат да променят тази преценка. В това отношение Комисията предлага да се приеме, че съображение 352, последно изречение от обжалваното решение, а именно че „[т]ова ще бъде отчетено във връзка с продължителността на нарушението, за която [жалбоподателят] трябва да носи отговорност“, действително е намерило отражение, тъй като тя не е взела предвид притежаваните от нея доказателства относно периода преди 16 декември 1996 г., за да характеризира участието на жалбоподателя в нарушението между 1994 г. и началото на 1996 г.

144 Това тълкуване, което означава, че отхвърлените в съображение 352 от обжалваното решение доказателства се отнасят до периода преди 16 декември 1996 г., не може да бъде прието по следните две причини.

145 Първо, следва да се констатира, че нито едно от съображенията, които са посочени в съображения 305 и 319 от обжалваното решение и към които препраща Комисията във връзка с тълкуването на формулировката „в останалите случаи, в които [жалбоподателят] се споменава в […] [обжалваното] решение“, не се отнася до събитие, настъпило преди датата, на която според Комисията започва участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, а именно 16 декември 1996 г. Все пак от всички съображения, изложени от Комисията в съображение 352 от обжалваното решение, следва, че именно нередностите в преписката на Комисията относно другите случаи, в които [жалбоподателят] се споменава в [обжалваното] решение“, са я накарали да посочи, че тези нередности ще бъдат отчетени „във връзка с продължителността на нарушението, за която [жалбоподателят] трябва да носи отговорност“.

146 Второ, това тълкуване влиза в противоречие с подхода на Комисията, описан за последен път по време на съдебното заседание и припомнен по-специално в точка 139 по-горе.

147 Така от ясните формулировки на Комисията в съображение 352 от обжалваното решение следва, че на този стадий на мотивите, които съгласно самото заглавие на точка 5.4.1.1 са посветени на преценката и изводите на Комисията относно становището на жалбоподателя и с които приключва състезателната фаза на административното производство, тя решава да отхвърли като доказателства срещу жалбоподателя петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC).

148 На пето място, следва да се добави, че противно на това, което твърди Комисията, никъде в съображение 352 от обжалваното решение, нито дори в другите съображения от точка 5.4.1.1, тя не посочва, че според нея въпреки ненадеждността на петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), те са част от съвкупността от улики, на които се е позовавала, за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

149 Напротив, от общия контекст на мотивите на точка 5.4.1.1., следва, както бе посочено в точка 131 по-горе, че първоначално в съображения 349—351 от обжалваното решение Комисията е разграничила, от една страна, трите споменавания на жалбоподателя, посочени в съображение 349 от обжалваното решение, и тези, които са свързани с неправомерната среща от 28 януари 1998 г., и от друга страна, петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC). Освен това следва да се констатира, че в съображение 351 от обжалваното решение Комисията коментира реакцията на жалбоподателя относно трите споменавания, посочени в съображение 349 от обжалваното решение.

150 Впоследствие в съображение 352 от обжалваното решение Комисията изрично препраща към „останалите случаи, в които се споменава [жалбоподателят] […]“, тоест към петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), така че от тази формулировка, с която започва посоченото съображение, личи изричната воля на Комисията да установи друга категория случаи, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC). Освен това, следва да се отбележи, в писменото си становище Комисията

посочва, че не оспорва, че е категоризирала случаите, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC) „в зависимост от тяхната доказателствена стойност“ (вж. точка 67 по-горе). В същото това писмено становище тя потвърждава, както бе изложено в точка 147 по-горе, че петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), различни от посочените в съображение 349 от обжалваното решение, са били отхвърлени, тъй като са били недостатъчни, за да се докаже участието на жалбоподателя в тайното споразумение.

151 Поради това Комисията счита, че въпреки ненадеждността на петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), тя е могла да ги вземе предвид в рамките на съвкупността от улики, на които се позовава.

152 Първо, в подкрепа на това твърдение по време на съдебното заседание Комисията препраща по-специално към съображения 305 и 319 от обжалваното решение, в които като доказателства срещу жалбоподателя изрично се посочват други части от бележките на г-н S. (FC).

153 Този довод не може да бъде приет, при положение че съображения 305 и 319 от обжалваното решение предхождат становището на жалбоподателя по изложението на възраженията (подраздел 5.4.1), и че в съображение 352 от обжалваното решение в отговор на посоченото становище на жалбоподателя Комисията признава, както потвърждава и в писменото си становище, че не може да вземе предвид петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение. Така следва да се констатира, че текстът на съображение 352 от обжалваното решение не оставя никакво съмнение за начина, по който Комисията възприема, в рамките на състезателното административно производство, тези други случаи на споменаване на жалбоподателя.

154 Второ, в съображения 357 и 358 от обжалваното решение Комисията отбелязва, че е основала твърденията си за нарушение срещу жалбоподателя на бележките на г-н S. (FC) като цяло и не се е ограничила само до трите споменавания на жалбоподателя, посочени в съображение 349 от посоченото решение.

155 В това отношение, що се отнася до съображение 357 от обжалваното решение, най-напред следва да се констатира, че в него Комисията действително се позовава изрично на бележките на г-н S. (FC). Това позоваване обаче не позволява да се приеме, че Комисията е имала предвид всичките деветнадесет случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC). Всъщност, като се има предвид изводът на Комисията в съображение 352 от обжалваното решение, такова общо препращане не отговаря на изискванията за точност, на които в съответствие с припомнената в точка 96 по-горе съдебна практика трябва да отговаря съвкупността от улики, на които се позовава Комисията. Това в още по-голяма степен важи за настоящия случай, където бележките на г-н S. (FC) представляват основната част от доказателствата, на които се позовава Комисията срещу жалбоподателя, а именно деветнадесет от общо двадесет и едното събития, по повод на които жалбоподателят е посочен по име. Във всички случаи възприемането на този довод на Комисията относно извършеното в съображение 357 от обжалваното решение препращане към бележките на г-н S. (FC) би довело до непреодолима несъгласуваност между тези две съображения и ясната формулировка на съображение 352 от обжалваното решение.

156 Следователно трябва да се приеме, че извършеното в съображение 357 от обжалваното решение препращане към бележките на г-н S. (FC) се отнася само до трите споменавания на жалбоподателя, посочени в съображение 349 от същото това решение, и до бележките на г-н S. (FC) относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г.

157 По-нататък, що се отнася до съображение 358 от обжалваното решение, в него Комисията абстрактно и общо препраща към „писмените доказателства от времето на настъпване на фактите (посочени в подраздел 4.3)“. От посочените в точка 117 по-горе двадесет и едно събития обаче следва, че за периода на нарушението, възприет от Комисията спрямо жалбоподателя, само бележките на г-н S. (FC) представляват такива доказателства от времето на настъпване на

фактите, в които изрично, пряко или непряко, се споменава жалбоподателят. Всъщност следва да се посочи, че жалбоподателят въобще не се споменава във възприети от Комисията в съображения 162—164 от обжалваното решение откъси от бележките на г-н W. (EKA) относно срещата в Turku от 14 октомври 1997 г. Ето защо, както по отношение на извършеното в съображение 357 от обжалваното решение препращане към бележките на г-н S. (FC), следва да се счете, че поради абстрактния си и общ характер такова препращане към бележките на г-н S. (FC) не позволява да се приеме, както твърди Комисията, че за целите на доказване на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение тя се е позовала на всички случаи, в които се споменава жалбоподателят, включително на петнадесетте други случая, в които е споменат в бележките на г-н S. (FC) и които тя отхвърля в съображение 352 от обжалваното решение. Във всички случаи, по същите причини като изложените по отношение на съображение 357 от обжалваното решение възприемането на довода на Комисията би довело до непреодолима несъгласуваност между изводите, които тя прави в съображение 352 от обжалваното решение, и останалите мотиви, изложени в точка 5.4.1.1 от това решение.

158 Следователно трябва да се приеме, че извършеното в съображение 358 от обжалваното решение препращане към всички „писмени доказателства от времето на настъпване на фактите (посочени в подраздел 4.3)“ се отнася само до трите споменавания на жалбоподателя, посочени в съображение 349 от същото това решение, и до бележките на г-н S. (FC) относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г.

159 Накрая, трето, според Комисията от съдебната практика следва, че фактът, че информацията е предоставена непряко или има второстепенно значение, не оказва никакво влияние върху възможността тя да бъде използвана като доказателство. В настоящия случай обаче, както следва от ясната формулировка на съображение 352 от обжалваното решение и от писменото становище на самата Комисия, последната е решила, на стадия на състезателната фаза на административното производство, да отхвърли без каквито и да било резерви петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC).

160 Ето защо, доколкото в съображение 352 от обжалваното решение Комисията не само признава, в първите две изречения от посоченото съображение, слабата доказателствена стойност на петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), а и преди всичко стига до извода, в същото съображение, трето изречение, че при доказването на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение не може да се позове на тези петнадесет други случая, в които се споменава жалбоподателят, следва да се счете, че тя е трябвало да посочи изрично, ако такова е било намерението ѝ, че поне ще приеме, че същите тези петнадесет други случая, в които се споменава жалбоподателят, могат да се вземат предвид в рамките на съвкупността от улики.

161 Никъде между съображения 353 и 356 от обжалваното решение обаче Комисията не включва обратно в съвкупността от улики петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

162 От всички гореизложени съображения следва, че в съображение 352 от обжалваното решение Комисията с основание решава да отхвърли като доказателство срещу жалбоподателя, включително в съвкупността от улики, на които тя се позовава, петнадесетте други случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC).

— Извод относно това кои са възприетите срещу жалбоподателя доказателства за твърдяното му участие в разглежданото нарушение

163 На първо място, следва да се посочи, първо, че никъде в точка 5.4.1.1 от обжалваното решение Комисията не споменава датата 9 февруари 2000 г. като крайна датата на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение. В тази точка

тя не посочва и никакво указание за определянето на крайната дата на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

164 Второ, в отговор на доводите на жалбоподателя по този въпрос (вж. точка 57 по-горе), Комисията изтъква, че обстоятелството, че жалбоподателят не е чул направеното паралелно с официалната среща на ЕСХП от 9 февруари 2000 г. изявление на ЕКА, е без особено значение, тъй като към тази дата картелът е преустановен. Според нея във всички случаи обстоятелството, че жалбоподателят твърди, че не е чул въпросното изявление, е сериозна улика за участието му в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г.

165 Най-напред обаче следва да се констатира, че този довод на Комисията, чиято цел е да омаловажи значението на определянето на крайната дата на твърдяното участие на жалбоподателя в разглежданото нарушение, не може да бъде приет. Всъщност следва да се припомни, че продължителността на дадено нарушение, която предполага, че е известна крайната дата на последното, е един от съществените елементи на нарушението и следва да бъде доказан от Комисията (Решение по дело Peróxidos Orgánicos/Комисия, точка 105 по-горе, точка 52). Поради това в настоящия случай Комисията е тази, която трябва да представи доказателство за участието на жалбоподателя в неправомерната среща от 9 октомври 2000 г.

166 От друга страна, определянето от Комисията на крайната дата на твърдяното участие на жалбоподателя в разглежданото нарушение е още по-необходимо в настоящия случай, тъй като от точки 48 и 49 от становището на жалбоподателя по изложението на възраженията, както и от писменото му становище по настоящото дело следва, че той изрично отрича да е участвал в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г. Поради това трябва да се констатира, че в точка 5.4.1.1, където трябва да прецени становището на жалбоподателя по изложението на възраженията и в крайна сметка да направи изводите от административното производство, Комисията е пропуснала да изложи причините, поради които в

крайна сметка е приела, въпреки становището на жалбоподателя, че последният е участвал в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г.

167 Трето и във всички случаи, трябва да се посочи, че в крайна сметка, както признава самата Комисия, едва в съображение 488 от обжалваното решение, което е част от част 7.1, озаглавена „Начална и крайна дата“, която пък е част от дял 7, озаглавен „Продължителност на нарушението“, тя определя, по-специално като препраща към съображение 283 от обжалваното решение, което се намира в част 4.3, озаглавена „История на картела“, крайната дата на участието на членовете на картела в нарушението и прави изводите си в това отношение.

168 Както в съображение 488 от обжалваното решение, така и в съображение 283, към което препраща, Комисията посочва 9 февруари 2000 г. като дата на неправомерна среща на членовете на картела, проведена паралелно с официалната среща на ЕСХП от същия ден в Брюксел. Следва да се отбележи обаче двусмисленият и противоречив характер на мотивите, които излага Комисията, за да посочи 9 февруари 2000 г. като дата, която бележи края на участието на жалбоподателя в картела.

169 Така, в съображение 283 от обжалваното решение Комисията посочва, че на 9 февруари 2000 г. в Брюксел се провежда официална среща на ЕСХП, в която участва жалбоподателят. От същото съображение следва, че паралелно с тази среща г-н S. (EKA) информира „своите колеги за отказа си да участва във всяко ново обсъждане със своите конкуренти“. Така следва да се констатира, че макар в съображение 283 от обжалваното решение Комисията да твърди, че участието на EKA, на Arkema France и на жалбоподателя в официалната среща на ЕСХП личи ясно от доказателствата по преписката, тя не посочва никакво доказателство за участието на жалбоподателя в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г., по време на която г-н S. (EKA) прави изявлението от името на EKA. Впрочем в съображение 283 от обжалваното решение Комисията не говори за

неправомерна среща, проведена паралелно с официалната среща на ЕСХП от 9 февруари 2000 г. Всъщност тя само посочва изявление от името на ЕКА, „направено паралелно с официалната среща“ на ЕСХП от същия ден.

170 Така от гореизложеното следва, че в съображение 283 от обжалваното решение Комисията се е ограничила да презумира, че участието на жалбоподателя в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г. произтича от участието му в официалната среща на ЕСХП от 9 февруари 2000 г. Подобна презумпция е недостатъчна, при положение че в становището си по изложението на възраженията жалбоподателят изрично оспорва участието си в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г. Впрочем следва да се отбележи, че никъде в обжалваното решение Комисията не твърди, че участниците в официалните срещи на ЕСХП са участвали непременно и в срещите на картела, провеждани паралелно с официалните срещи. В съображение 76 от обжалваното решение тя посочва най-много това, че на ръководно равнище обсъжданията са били провеждани по време на многостранни срещи и често паралелно със срещите на работната група за натриев хлорат на ЕСХП.

171 Извършено от Комисията смесване на официалната среща на ЕСХП от 9 февруари 2000 г. с неправомерната среща от същата дата се повтаря в съображение 488 от обжалваното решение, където тя, без да приведе нито едно доказателство в подкрепа на твърдението си и единствено препращайки към съображение 283 от обжалваното решение, твърди, че „последната антиконкурентна среща, на която са присъствали ЕКА, Arkema France и [жалбоподателят], е проведена на 9 февруари 2000 г.“ и че „[жалбоподателят] е участвал пряко в срещата от 9 февруари 2000 г.“ Поради това следва да се констатира отново, че след като Комисията никъде не твърди, нито a fortiori доказва, че участието в официалните срещи на ЕСХП е равнозначно на участие в провежданите паралелно с тях антиконкурентни срещи, жалбоподателят с основание посочва, че Комисията не е

представила никакво доказателство за участието му в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г., която е единствената среща на картела от посочената дата.

172 Накрая, от приложение I към обжалваното решение изрично следва, че жалбоподателят не е идентифициран като участник в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г. В писменото си становище Комисията твърди в това отношение, че става дума за обикновена фактическа грешка. От съображение 69 и от бележка под линия 114 от обжалваното решение обаче следва, че приложение I към посоченото решение съдържа списък с 72 антиконкурентни контакта между членовете на разглеждания картел. Следователно на последния ред от съдържащата се в приложение I към обжалваното решение таблица е посочена изрично неправомерната среща от 9 февруари 2000 г., а не официалната среща на ЕСХП от същата дата. Все пак, като се имат предвид мотивите на обжалваното решение и доказателствата по делото, нищо не позволява да се констатира, както поддържа Комисията, че жалбоподателят е участвал в тази среща на картела, и следователно да се приеме, че обстоятелството, че в приложение I към обжалваното решение жалбоподателят не е идентифициран като участник в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г., се дължи на обикновена фактическа грешка.

173 От всички гореизложени съображения следва, че при липсата на каквото и да било доказателство, представено от Комисията в това отношение, тя неправилно приема, че участието на жалбоподателя в нарушението е преустановено на 9 февруари 2000 г. Ето защо доводът на жалбоподателя, че Комисията не е доказала участието му в неправомерната среща от 9 февруари 2000 г., следва да се уважи като основателен. Следователно Комисията не може да възприема последната дата като дата, която бележи края на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

174 На второ място, що се отнася, първо, до ръкописните документи от времето на настъпване на фактите, от всички гореизложени съображения следва, че от една страна, става дума само за случаите, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC). От друга страна, измежду деветнадесетте споменавания на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), които се възприемат първоначално в края на предварителната фаза на административното производство

относно разглеждания период на нарушение, само трите споменавания на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), посочени в съображение 349 от обжалваното решение, и споменаването на неправомерната среща от 28 януари 1998 г. са включени изрично от Комисията, в края на състезателната фаза на административното производство, в съвкупността от улики, чиято цел е да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение. Що се отнася до другите петнадесет случая, в които жалбоподателят се споменава в бележките на г-н S. (FC), следва да се приеме, че в съображение 352 от обжалваното решение те са били изключени от посочената съвкупност от улики поради липсата на доказателствена стойност.

175 Второ, що се отнася до включените от Комисията в съвкупността от улики изявления на конкурентите на жалбоподателя, доколкото те позволяват да се докаже участието му в разглежданото нарушение, от възприетите от Комисията и посочени в точки 117 и 120 по-горе доказателства следва, че през възприетия от Комисията по отношение на жалбоподателя период на нарушение това са изявленията на EKA и на FC и на никое друго дружество. Всъщност следва да се констатира, че за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, Комисията не се позовава, нито по време на предварителната, нито в края на състезателната фаза на административното производство, на изявленията на Arkema France, така както са посочени в точка 6 по-горе и в приложение A.3 към жалбата.

176 Трето, Комисията се позовава на признанието на жалбоподателя за участието му в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. За да определи обхвата на това участие, Комисията се позовава на бележките на г-н S. (FC) относно тази среща и на изявленията на FC и на EKA.

177 С оглед на направените в точки 163—176 по-горе изводи най-напред следва да се прецени доказателствената стойност на възприетите от Комисията

доказателства и след това да се прецени дали тези доказателства са достатъчни, за да се установи участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

По доказателствената стойност на доказателствата, възприети от Комисията по отношение на жалбоподателя

— По писмените доказателства от времето на прякото участие на жалбоподателя в разглежданото нарушение

178 Най-напред, разглеждането на доказателствената стойност на бележките на г-н S. (FC) относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г. следва да се извърши съвместно с това на признанието на жалбоподателя за участието му в тази среща (вж. точки 216—218 по-долу).

179 По-нататък, що се отнася до трите споменавания на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), посочени в съображение 349 от обжалваното решение, на първо място, следва да се констатира, предвид позициите на страните, изразени в писмените им становища и в отговорите им на въпросите, поставени от Общия съд писмено или по време на съдебното заседание, че бележките на г-н S. (FC), така както се съдържат в преписката на Комисията, а именно под формата на машинописни бележки, са резултат едновременно от преписването в този формат и от превода от фински на английски език от г-н S. (FC) на ръкописните бележки на фински език, направени от самия него по време на всяко от събитията, за които съобщава и които описва. В това отношение, въпреки някои формални, дори терминологични поправки на части от тези бележки, върху които Общият съд насочва вниманието на Комисията по време на съдебното заседание, следва да се приеме, че доколкото съдържащите се в преписката бележки са вярно преведени и преписани от първоначално направените от г-н S. (FC) ръкописни бележки и доколкото последните са направени от г-н S. (FC) по време на настъпване на фактите, преписът на английски език на тези бележки трябва също

да се възприема като писмено доказателство от времето на извършване на нарушението. Ето защо трите споменавания на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), посочени в съображение 349 от обжалваното решение, представляват такива доказателства.

180 По-точно, що се отнася, първо, до бележките на г-н S. (FC) относно телефонния му разговор от 16 декември 1996 г. с г-н S. (EKA), първият посочва, че е провел обсъждане с жалбоподателя. В откъса, който Комисията възприема в съображение 349 от обжалваното решение, от направения от г-н S. (FC) препис на неговите бележки относно този разговор от 16 декември 1996 г., се посочва: [ПОВЕРИТЕЛНО]. В тази част от съображение 349, която се отнася до посочения разговор, също се препраща към съображение 130 от обжалваното решение. В последното съображение Комисията посочва, че според нея това доказателство установява участието на жалбоподателя в картела, тъй като последният е имал неправомерен контакт с конкурент.

181 Второ, що се отнася до бележките на г-н S. (FC) относно телефонния му разговор от 4 декември 1988 г. с г-н S. (EKA), вторият посочвал, че Arkema France е провело обсъждане с жалбоподателя. Откъсът, който Комисията възприема в съображение 349 от обжалваното решение, от направения от г-н S. (FC) препис на неговите бележки относно този разговор от 4 декември 1998 г., гласи: [ПОВЕРИТЕЛНО]. В тази част от съображение 349, която се отнася до посочения разговор, също се препраща към съображение 219 от обжалваното решение, в което е възпроизведен същият цитат.

182 Трето, що се отнася до бележките на г-н S. (FC) относно телефонния му разговор от 9 декември 1999 г. с г-н L. (Arkema France), един от тях посочва, че е провел обсъждане с жалбоподателя. По отношение на този последен телефонен разговор в съображение 349 от обжалваното решение Комисията посочва, че

не е успяла да уточни кой от двамата събеседници е провел обсъждане с жалбоподателя. Противно на впечатлението, което се опитва да създаде Комисията в съображение 349 от обжалваното решение, това уточнение не е без значение. Всъщност увеличаването на броя на посредниците води до намаляване на достоверността, която се придава на въпросния разговор като доказателство. Следователно степента на достоверност на машинописните бележки ще е по-голяма, ако въпросният разговор с жалбоподателя действително е проведен от г-н S. (FC), отколкото ако е проведен от г-н L. (Arkema France).

183 Освен това, пак що се отнася до телефонния разговор от 9 декември 1999 г., следва да се посочи, че откъсът от бележките на г-н S. (FC) по този въпрос, така както е възпроизведен от Комисията в съображение 349 от обжалваното решение, гласи: [ПОВЕРИТЕЛНО]. В тази част от съображение 349, която се отнася до посочения разговор, също се препраща към съображение 258 от обжалваното решение. В последното съображение Комисията посочва, че във връзка с този разговор двамата събеседници са обсъдили необходимостта от постигане на ново общо споразумение между конкурентите. Освен горепосочения откъс, така както е възпроизведен от Комисията в съображение 349 от обжалваното решение, в бележките на г-н S. (FC), възпроизведени в съображение 258 от обжалваното решение, се уточнява следното:

[ПОВЕРИТЕЛНО].

184 На второ място, следва да се припомни, че както следва от съображение 350 от обжалваното решение, според Комисията трите споменавания на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), посочени в съображение 349 от обжалваното решение, ясно свидетелствали за преките телефонни контакти с жалбоподателя и очевидно показвали, че последният има пряк принос в общите ценови споразумения. Освен това от писменото становище на Комисията и от отговорите на поставените от Общия съд по време на съдебното заседание въпроси следвало, от една страна, че тези три доказателства били особено убедителни и следователно основните доказателства, които уличават жалбоподателя за участието му

в едно-единствено продължавано нарушение с европейски обхват, преследвано от Комисията, от друга страна, че жалбоподателят не е оспорил тези изявления, и накрая, че тези доказателства от времето на настъпване на фактите, инкриминирали особено тежко жалбоподателя и при това не били единствените събрани от Комисията доказателства. От своя страна жалбоподателят оспорва доказателствената стойност на посочените доказателства от времето на настъпване на фактите по отношение на участието му в разглежданото нарушение.

185 В това отношение трябва да се посочи, първо, че противно на поддържаното от Комисията, в отговора си на изложението на възраженията (вж. по-специално точка 76 от този отговор) жалбоподателят оспорва доказателствената стойност на бележките на г-н S. (FC), и по-специално на тези, които се отнасят до телефонния разговор от 16 декември 1996 г.

186 Второ, по принцип трябва да се констатира, противно на това, което поддържа Комисията, че трите споменавания на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), така както са посочени в съображение 349 от обжалваното решение, са непряко доказателство за участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

187 Всъщност в рамките на телефонните разговори между г-н S. (FC) и г-н S. (EKA) (разговорите от 16 декември 1996 г. и от 4 декември 1998 г.) или между г-н S. (FC) и г-н L. (Arkema France) (разговора от 9 декември 1999 г.) тези три споменавания на жалбоподателя са или във връзка с обсъждане между г-н S. (FC) и жалбоподателя (вж. бележките на г-н S. (FC) относно разговорите му от 16 декември 1996 г. и от 9 декември 1999 г., като предвид колебанията на Комисията по този въпрос ще бъде прието, че последният телефонен разговор е проведен между г-н S. (FC) и жалбоподателя), или във връзка с обсъждане между Arkema France и жалбоподателя (вж. бележките на г-н S. (FC) относно разговора му от 4 декември 1998 г.).

188 Ето защо, както посочва жалбоподателят, тези три споменавания на жалбоподателя в бележките г-н S. (FC), посочени в съображение 349 от обжалваното решение, предават само непряко твърдяно обсъждане между жалбоподателя и един от неговите конкуренти, проведено преди събитието, с което пряко се свързва всяко от тези споменавания. При тези обстоятелства доказателствената стойност на посочените доказателства намалява, тъй като те самите не доказват пряко участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение. За да може тези бележки да бъдат пряко доказателство за това участие, е необходимо Комисията да е получила това доказателство пряко от жалбоподателя (например при претърсване на помещенията му — претърсване, което в случая не е извършено грижливо) или в краен случай да става дума за ръкописна бележка от времето на настъпване на фактите (като тази на г-н S. (FC), която възпроизвежда обсъждане между автора на тази бележка и жалбоподателя. В настоящия случай обаче нито едно от трите споменавания на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), посочени от Комисията в съображение 349 от обжалваното решение, не представлява такова пряко доказателство за участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

189 Следователно, макар тези три споменавания на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), посочени от Комисията в съображение 349 от обжалваното решение, да представляват доказателства от времето на извършване на нарушението, свързани със събития, които могат да характеризират това нарушение, все пак следва да се констатира, че те по никакъв начини не са доказателства от времето на събития, в които пряко участва жалбоподателят. При тези обстоятелства, независимо от това, че тези три споменавания на жалбоподателя са във връзка с обстоятелства, настъпили в периода на нарушението, за да се приеме, че те имат доказателствена стойност, следва да се провери дали са потвърдени надлежно от други доказателства.

190 Трето, що се отнася до твърдените обсъждания между г-н S. (FC) и жалбоподателя, така както са посочени в бележките на г-н S. (FC) относно телефонния разговор от 16 декември 1996 г. и дори относно разговора от 9 декември 1999 г., и доколкото още веднъж предвид колебанията на Комисията по този въпрос ще

бъде прието, че последният телефонен разговор е проведен между г-н S. (FC) и жалбоподателя, наистина е изненадващо, че г-н S. (FC) не е отбелязал в бележките си съдържанието на тези обсъждания.

191 Всъщност, както следва от документите по делото, и по-специално от извлечението от бележките на г-н S. (FC), последният очевидно е имал навик да си води бележки относно разговорите (телефонни и по време на срещите), които провежда с конкурентите на FC. Именно това впечатление създава Комисията в последното изречение на съображение 351 от обжалваното решение, където твърди, че „[б]ележките на [г-н S. (FC)] са протоколи или отчети за срещите и телефонните разговори, в които той самият е участвал". Трябва да се констатира обаче, че в посочените бележки не се съдържат протоколи или отчети от нито едни пряк телефонен разговор между г-н S. (FC) и жалбоподателя.

192 Четвърто, следва да се констатира, че от протокола на Комисията от изслушването на г-н S. (FC) следва, че по време на това изслушване той не споменава и следователно не потвърждава тези два телефонни разговора с жалбоподателя, така както са посочени в бележките му относно неговите телефонни разговори от 16 декември 1996 г. и от 9 декември 1999 г. Освен това Общият съд отбелязва, че по време на това изслушване Комисията дори не счела за нужно да помоли г-н S. (FC) да обясни защо в тези бележки липсват отчети за твърдените му телефонни разговори с жалбоподателя, или какво е съдържанието на обсъжданията, или дори какво значение трябва да се придаде на трите споменавания на жалбоподателя в тези бележки, посочени в съображение 349 от обжалваното решение.

193 На трето място, предвид изложените в точки 184—192 по-горе съображения следва да се прецени доказателствената стойност, която може да се придаде на всяко едно от трите споменавания на жалбоподателя, посочени в съображение 349 от обжалваното решение.

194 Първо, по отношение на бележките на г-н S. (FC) относно телефонния разговор от 16 декември 1996 г., безспорно може да се признае, че съдържащият се в тази бележка израз, така както е възпроизведен от Комисията в съображение 349 от обжалваното решение, а именно [ПОВЕРИТЕЛНО], може да представлява начало на доказателство за наличието на преки контакти между член на картела и жалбоподателя.

195 Все пак, както бе посочено в изложените в точки 186—192 по-горе общи съображения, следва да се констатира, че не съществуват бележки на г-н S. (FC), отнасящи се пряко до твърдяното му обсъждане с жалбоподателя, което той споменава в бележките си относно телефонния разговор от 16 декември 1996 г. В протокола от изслушването на г-н S. (FC) също не се съдържа никаква информация нито за телефонния разговор от 16 декември 1996 г., нито за твърдяното по-ранно обсъждане с жалбоподателя. Освен това в съображение 130 от обжалваното решение, което се отнася до посочения телефонен разговор, Комисията не привежда никакво друго доказателство, което може да придаде достатъчна доказателствена стойност на бележките на г-н S. (FC) по този въпрос. Следва да се констатира също, че и в изявленията на ЕКА не се съдържа никакво доказателство, което да може да потвърди съдържанието на телефонния разговор от 16 декември 1996 г., така както е възпроизведено в бележките на г-н S. (FC).

196 Поради това следва да се приеме, че след като няма нито едно доказателство, което да потвърди съдържанието на бележките на г-н S. (FC) относно телефонния разговор от 16 декември 1996 г., по повод на който се споменава името на жалбоподателя, но в който той не участва пряко, това споменаване на жалбоподателя в посочените бележки не представлява достатъчно надеждно доказателство за участието му в разглежданото нарушение.

197 Второ, по отношение на бележките на г-н S. (FC) относно телефонния разговор от 4 декември 1998 г. между г-н S. (FC) и г-н S. (ЕКА), независимо от неясните думи, с които си служи Комисията, за да предаде твърдяното обсъждане между Arkema France и жалбоподателя, може да се констатира, че съдържащият се в тази бележка израз, така както е възпроизведен от Комисията в съображение 349

от обжалваното решение, а именно [ПОВЕРИТЕЛНО], също може да представлява начало на доказателство за наличието на преки контакти между член на картела и жалбоподателя.

198 Все пак най-напред следва да се посочи, че тази бележка не предава обсъждане, проведено между едно от участващите в телефонния разговор от 4 декември 1998 г. лица и жалбоподателя, а обсъждане между трето лице (Arkema France) и жалбоподателя. По-нататък следва да се констатира, че в протокола на Комисията от изслушването на г-н S. (FC) не се съдържа никаква информация, която да хвърли допълнителна светлина върху съдържанието на телефонния разговор от 4 декември 1998 г., така както е възпроизведен в бележките на г-н S. (FC). Освен това трябва да се отбележи, че в съображение 219 от обжалваното решение, което се отнася до посочения телефонен разговор, Комисията не привежда никакво друго доказателство, което може да придаде достатъчна доказателствена стойност на бележките на г-н S. (FC) по този въпрос. Също така отново следва да се констатира, че в изявленията на ЕКА не се съдържа никакво доказателство, което да може да потвърди съдържанието на телефонния разговор от 4 декември 1998 г., така както е възпроизведено в бележките на г-н S. (FC). Накрая, трябва да се отбележи, че изявленията на Arkema France (на г-н L. (Arkema France), направени по време на изслушването му от Комисията на 24 септември 2004 г., не съдържат никакво доказателство, което да може да потвърди съдържанието на телефонния разговор от 4 декември 1998 г., така както е възпроизведено в бележките на г-н S. (FC), а именно че Arkema France е провело обсъждане с жалбоподателя. Впрочем последната констатация не е изненадваща, тъй като, както изтъква жалбоподателят, от протокола от същото това изслушване на Arkema France следва, че последното е идентифицирало жалбоподателя като член на картела само за първия период, от октомври 1994 г. до средата на 1998 г., но не и за втория период, от средата на 1998 г. до май 2000 г.

199 Поради това следва да се приеме, че след като няма нито едно доказателство, което да потвърди съдържанието на бележките на г-н S. (FC) относно телефонния разговор от 4 декември 1998 г., това споменаване на жалбоподателя в посочените бележки не представлява достатъчно надеждно доказателство за участието му в разглежданото нарушение.

200 Трето, по отношение на бележките на г-н S. (FC) относно телефонния разговор от 9 декември 1999 г. между г-н S. (FC) и L. (Arkema France), отново може да се признае, че съдържащият се в тази бележка израз, така както е възпроизведен от Комисията в съображение 349 от обжалваното решение, а именно [ПОВЕРИТЕЛНО], може да представлява начало на доказателство за наличието на преки контакти между член на картела и жалбоподателя.

201 Все пак, от една страна, ако се предположи, че именно г-н S. (FC) е разговарял с жалбоподателя, както вече бе посочено в изложените в точки 186—192 по-горе общи съображения, следва да се констатира, че не съществуват бележки на г-н S. (FC), които да се отнасят пряко до твърдяното му обсъждане с жалбоподателя, което той споменава в бележките си. В протокола от изслушването на г-н S. (FC) също не се съдържа никаква информация относно твърдяното обсъждане с жалбоподателя. Освен това в съображение 258 от обжалваното решение, което се отнася до посочения телефонен разговор, Комисията не привежда никакво друго доказателство, което може да придаде достатъчна доказателствена стойност на бележките на г-н S. (FC) относно телефонния разговор от 9 декември 1998 г. Накрая, на същото основание както по отношение на телефонния разговор от 4 декември 1998 г., следва да се посочи, че изявленията на Arkema France (на г-н L. (Arkema France), направени по време на изслушването му от Комисията на 24 септември 2004 г., не съдържат никакво доказателство, което може да подпомогне Общия съд във връзка с бележките на г-н S. (FC), направени по време на телефонния му разговор от 9 декември 1999 г.

202 От друга страна, дори да се предположи, че г-н L. (Arkema France) е този, който е разговарял с жалбоподателя, в този случай ще трябва да се констатира, че е налице несъответствие между съдържанието на този разговор, така както е възпроизведено от г-н S. (FC) в бележките му, и изявленията на г-н L. (Arkema France), направени по време на изслушването му от Комисията на 24 септември 2004 г. Всъщност в направените по време на посочено изслушване изявления на Arkema France не само че не се съдържат данни за какъвто и да било контакт между него и жалбоподателя, но най-вече и отново, както изтъква жалбоподателят, показват, че макар Arkema France да е идентифицирало жалбоподателя като

член на картела за първия период, от октомври 1994 г. до средата на 1998 г., това не е така по отношение на втория период, от средата на 1998 г. до май 2000 г.

203 Поради това следва да се приеме, че след като няма нито едно доказателство, което да потвърди съдържанието на бележките на г-н S. (FC) относно телефонния разговор от 9 декември 1999 г., това споменаване на жалбоподателя в посочените бележки не представлява достатъчно надеждно доказателство за участието му в разглежданото нарушение.

204 Предвид всички съображения, изложени в точки 178—203 по-горе, и при положение че няма нито едно доказателство, което да потвърждава съдържанието на трите споменавания на жалбоподателя в бележките на г-н S. (FC), посочени в съображение 349 от обжалваното решение, следва да се приеме, че тези три доказателства, възприети от Комисията, не са достатъчно надеждни, за да могат сами по себе си да установят неправомерното поведение на жалбоподателя.

— По изявленията на FC и EKA

205 Що се отнася до изявленията на конкурентите на жалбоподателя, както бе посочено в точка 175 по-горе, ще бъде разгледана единствено доказателствената стойност на изявленията на EKA и на FC.

206 На първо място, следва да се разгледа доводът на жалбоподателя, с който се оспорва достоверността на изявленията на конкуренти, направени на основание на Известието относно сътрудничеството. В това отношение е достатъчно да се припомни, че както следва от изложената в точки 100—106 по-горе съдебна практика, нито една разпоредба и нито един основен принцип на правото

на Съюза не забраняват на Комисията да се позове по отношение на дадено предприятие на изявленията на другите обвинени предприятия, дори да са събрани от Комисията в рамките на искане на основание на Известието относно сътрудничеството, насочено към получаването на освобождаване от глоба или намаляване на нейния размер. От същите точки обаче следва, че изявлението на обвинено в участие в картел предприятие, чиято точност се оспорва от няколко други обвинени предприятия, не може да се счита за достатъчно доказателство за съществуването на извършено от последните нарушение, без да е потвърдено от други доказателства, като се има предвид, че необходимата степен на потвърждение може да бъде по-ниска поради достоверността на разглежданите изявления. Това условие за потвърждаване на изявлението на дадено предприятие трябва да се спазва и в случай на оспорване на посоченото изявление от друго обвинено предприятие. В случая обаче е безспорно, че жалбоподателят оспорва точността на изявленията на ЕКА и на FC.

207 На второ място, следователно трябва да се прецени достоверността на изявленията на ЕКА и на FC.

208 Първо, що се отнася до изявленията на ЕКА, те са посочени от Комисията в част 4.3 и се отнасят до срещата в Turku от 14 октомври 1997 г. и до неправомерната среща от 28 януари 1998 г.

209 Що се отнася до изявленията на ЕКА относно срещата в Turku от 14 октомври 1997 г. между FC и ЕКА, те са цитирани в съображение 162 от обжалваното решение, което е част от част 4.3. В тази част от изявленията на ЕКА, цитирани в съображение 162, се посочва, че FC постоянно увеличава доставките си в Испания и в Португалия и съществува опасност това да доведе до обръщане на испанските производители към Франция. По-нататък ЕКА заявява: [ПОВЕРИТЕЛНО].

210 По-нататък, в съображения 163 и 164 от обжалваното решение Комисията цитира бележките на г-н S. (FC) и тези на г-н W. (EKA). Следва да се посочи обаче, че макар в тези бележки да се подчертава безпокойството на Arkema France и на EKA относно перспективите на испанския пазар, никъде в тях не се споменава пряко или непряко името на жалбоподателя.

211 Накрая, в съображение 165 от обжалваното решение, което съдържа извода на Комисията относно срещата в Turku от 14 октомври 1997 г., се констатира следното:

„Обсъден е въпросът за неспазването от [FC] на пазарните дялове в Португалия, Испания и Франция. Така EKA и [FC] се договарят да повишат цените в тези страни, при условие че бъдат подкрепени от останалите конкуренти“ [неофициален превод].

212 Възприетото от Комисията тълкуване на цитираните в съображение 162 от обжалваното решение изявления на EKA не може да бъде прието. Всъщност единствено от текста на тези изявления следва, че EKA и FC са се договорили, за да видят какви биха били реакциите на останалите конкуренти, в случай че те решат да увеличат цените си. Като се имат обаче предвид документите по делото и противно на възприетото от Комисията в съображение 165 от обжалваното решение, не може да се стигне до извода, че за да бъде извършено увеличение на цените, трябва да се получи подкрепата на конкуренти като жалбоподателя. Освен това, както вече бе посочено по-горе, макар в бележките на г-н S. (FC) и г-н W. (EKA), цитирани съответно в съображения 163 и 164 от обжалваното решение, да се споменава за напрежение на испанския и португалския пазар, което може да се отрази върху френския пазар, в тези бележки въобще не се говори за каквото и да било участие на жалбоподателя, нито пък се потвърждава изявлението на EKA за наличието на споразумение за увеличаване на цените, което да е обусловено от получаването на подкрепата на конкуренти като жалбоподателя.

213 Накрая, във всички случаи, както посочва жалбоподателят, не е изключено, по силата на поведението на операторите на даден конкурентен пазар, ако поради навлизането на конкурент на този пазар един от тях загуби пазарен дял, той естествено да се опита да намери клиенти на съседните пазари. При тези обстоятелства следва да се констатира, че противно на поддържаното от Комисията, фактът, че по време на срещата в Turku от 14 октомври 1997 г. FC и EKA посочват, че увеличаването на доставките на FC на испанския пазар може да се отрази на френския пазар, не може без други подкрепящи доказателства да се тълкува като доказателство за участието на конкурент като жалбоподателя в нарушение по смисъла на член 81 ЕО. Така, след като няма други доказателства в подкрепа на това изявление на EKA, следва да се приеме, че жалбоподателят с основание оспорва достоверността на това изявление.

214 Що се отнася до изявленията на EKA относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г., те са посочени от Комисията в част 4.3 от обжалваното решение. По-конкретно в съображение 182 от обжалваното решение Комисията заявява, че „в изявленията си EKA, FC и жалбоподателят посочват, че [г-н S. (EKA), г-н L. (Arkema France), г-н A. (Aragonesas) и г-н S. (FC)] са участвали в тази среща“. Доколкото обаче, както бе посочено по-горе, третият вид доказателства, с които разполага Комисията, е признанието на жалбоподателя за участието му в неправомерната среща от 28 януари 1998 г., тук не следва да се разглежда достоверността на изявленията на EKA относно посочената среща, за да може тя да бъде разгледана в рамките на преценката на доказателствената стойност на това признание.

215 Второ, що се отнася до изявленията на FC, те са посочени от Комисията в част 4.3 и се отнасят единствено до неправомерната среща от 28 януари 1998 г. По-конкретно отново в съображение 182 от обжалваното решение Комисията заявява, че „в изявленията си EKA, FC и [жалбоподателят] посочват, че [г-н S. (EKA), г-н L. (Arkema France), г-н A. (Aragonesas) и г-н S. (FC)] са участвали в тази среща“. Следователно по същите причини като изложените в точка 214 по-горе по

повод изявленията на ЕКА относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г., тук не следва да се разглежда достоверността на изявленията на FC относно посочената среща, за да може тя да се разгледа в рамките на преценката на доказателствената стойност на признанието.

— По признанието на жалбоподателя, че е участвал в неправомерната среща от 28 януари 1998 г.

216 Жалбоподателят не оспорва, че е участвал в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. Той изтъква обаче, че както следва от бележките на г-н S. (FC), това участие е било частично и такова участие в един-единствен от общо седемдесет и двата антиконкурентни контакта, изброени в приложение I към обжалваното решение, не е достатъчно, за да се докаже участието му в разглежданото нарушение.

217 По отношение на признанието на жалбоподателя за участието му в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. трябва да се припомни, че според съдебната практика изричното или мълчаливо признаване на фактически или правни обстоятелства от дадено предприятие в хода на административното производство пред Комисията може да представлява допълнително доказателство при преценката на основателността на съдебната жалба (Решение на Съда от 1 юли 2010 г. по дело Knauf Gips/Комисия, C-407/08 P, Сборник, стр. I-6375, точка 90).

218 Поради това, за да бъде възприето такова признание като надлежно доказателство, е необходимо да се провери, на стадия на преценката на основателността на дадена жалба, дали съдържанието на това признание допълва други доказателства, приведени от Комисията за неправомерната среща от 28 януари 1998 г.

219 На първо място, по отношение на неправомерната среща от 28 януари 1998 г. най-напред следва да се констатира, че по време на административното производство пред Комисията жалбоподателят признава изрично, че е участвал в тази среща.

220 По-нататък, следва да се посочи, че противно на първоначално поддържаното от Комисията в писменото ѝ становище и както тя изрично признава в становището си от 3 септември 2010 г. по доклада за съдебното заседание, участието на жалбоподателя в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. е първото участие на жалбоподателя в среща на разглеждания картел. Освен това трябва да се отбележи, че тази констатация следва изрично от изявленията на FC, така както се съдържат в преписката на Комисията. От съдържанието на посочените изявления следва, че неправомерната среща от 28 януари 1998 г. може да се сравни с останалите срещи на картела, „с тази разлика, че в нея участва и [жалбоподателят]“.

221 На второ място, от съображения 182—186 от обжалваното решение следва, че Комисията се позовава изрично, освен на това изрично признание на жалбоподателя за участието му в неправомерната среща от 28 януари 1998 г., и на други доказателства, които позволяват да се установи това участие. Така тя препраща, от една страна, към бележките на г-н S. (FC) относно тази среща, така както са възпроизведени на стр. 1159 и 1160 от преписката на Комисията, и от друга страна, към изявленията на ЕКА.

222 По отношение на тези страници от преписката, в които се съдържат бележките на г-н S. (FC), Общият съд констатира, че в отговор на въпрос, поставен на жалбоподателя по време на съдебното заседание, последният посочва, че вече не е сигурен дали възпроизведените на посочените страници от преписката бележки действително се отнасят до неправомерната среща от 28 януари 1998 г. и че ако това е така, те описват среща, в която г-н A. (Aragonesas) не е участвал.

223 В това отношение Общият съд отбелязва, първо, че от точка 24 от отговора на жалбоподателя на изложението на възраженията ясно следва, най-напред, че той е цитирал в кавички възпроизведените части от бележките на г-н S. (FC), и по-специално тези, които са изведени от тирета 14—22 и тирета 24—32 от посочените бележки. По-нататък, отново в точка 24 от отговора си на изложението на възраженията, жалбоподателят изрично посочва, че в точка 163 от въпросното изложение е възпроизведен текстът на бележките на г-н S. (FC) относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г. Накрая, Общият съд констатира, че в точка 25 от отговора си на изложението на възраженията жалбоподателят коментира съдържанието на цитираните в точка 163 от посоченото изложение бележки, като в нито един момент не оспорва, че посочените бележки се отнасят до информацията, обменена по време на неправомерната среща от 28 януари 1998 г. в присъствието на г-н A. (Aragonesas).

224 Второ, Общият съд констатира, че от втория встъпителен параграф от бележките на г-н S. (FC) относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г., така както се съдържа в началото на стр. 1159, следва, че участието на жалбоподателя в тази среща е било подготвено от г-н S. (FC) и от г-н L. (Arkema France).

225 Трето, от бележките на г-н S. (FC) от неправомерната среща от 28 януари 1998 г., така както са възпроизведени на стр. 1159 и 1160 от преписката на Комисията, следва, че в информацията, обменена между участниците по време на посочената среща, името на жалбоподателя се появява имплицитно, под формата на съкращения като „Arag.“ или „Ara“, или косвено, чрез името на неговия представител г-н A. (Aragonesas) — нещо което жалбоподателят не оспорва в писмените си бележки или по време на съдебното заседание.

226 Следователно най-напред трябва да се приеме, че противно на твърдяното от жалбоподателя, бележките на г-н S. (FC), които се съдържат на стр. 1159 и 1160 от преписката на Комисията, се отнасят до неправомерната среща от 28 януари 1998 г., в която той признава, че е участвал. Така посочените бележки са от времето на събитие, в което жалбоподателят е участвал пряко.

227 По-нататък, тъй като признанието на жалбоподателя относно участието му в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. допълва, по смисъла на припомнената в точка 217 по-горе съдебна практика, бележките на г-н S. (FC) и изявленията на ЕКА и на FC относно участието на жалбоподателя в посочената среща (вж. точки 214 и 215 по-горе), това признание, както и посочените бележки и изявления, са достатъчно достоверни доказателства, за да могат основателно да се противопоставят на жалбоподателя.

По точния и съгласуван характер на съвкупността от улики, на които се позовава Комисията, за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение

228 В светлината на припомнената в точки 95 и 96 по-горе съдебна практика, както и на направените по-горе изводи относно събраните от Комисията доказателства и тяхната респективна доказателствена стойност, тук трябва да се прецени общо дали съвкупността от улики, на които се позовава Комисията, за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение, отговаря на изискванията за точност и съгласуваност, които позволяват да се формира твърдото убеждение, че жалбоподателят е участвал в разглежданото нарушение.

229 На първо място, по отношение на неправомерната среща от 28 януари 1998 г., в която жалбоподателят признава, че е участвал, Общият съд констатира, че както от бележките на г-н S. (FC), така и от изявленията на FC и на ЕКА следва, че участниците в посочената среща, от една страна, са обменили чувствителна информация относно дейността си на територията на цялото ЕИП, и от друга страна, са договаряли помежду си своите пазарни дялове и цени.

230 В това отношение, първо, както правилно посочва Комисията в съображения 183—186 от обжалваното решение, участниците са анализирали подробно пазарите на натриев хлорат в Испания, Франция и Португалия и същевременно са засегнали въпроса за положението на всеки от тях на белгийския пазар.

231 Така, най-напред относно посочените пазари, от тирета 9—32 от бележките на г-н S. (FC) следва, че участниците са обменяли данни за производствените обеми, продажните цени и пазарните си дялове по-специално относно 1996 г. и 1997 г. Що се отнася до неправомерната среща от 28 януари 1998 г., жалбоподателят оспорва отнасящите се до него стойности, както са възпроизведени в тирета 14—19 от бележките на г-н S. (FC). Въпреки това следва да се констатира, от една страна, че жалбоподателят признава участието си в посочената среща, от друга страна, че той не оспорва предмета на възпроизведените в тирета 9—28 от посочените бележки обсъждания, като впрочем не оспорва и участието си в обмена на възпроизведените в тирета 14—19 от посочените бележки данни, а само стойностите на отнасящите се до него данни, и накрая, че той не оспорва и това което се посочва в тире 21 [ПОВЕРИТЕЛНО] и в тире 22 [ПОВЕРИТЕЛНО].

232 По-нататък, от бележките на г-н S. (FC) относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г., от неговите изявления и от изявленията на ЕКА от 2003 г. следва, че участниците, и по-специално жалбоподателят, са започнали преговори за подялбата на пазарни дялове, и дори за определянето на цени. Така в тире 23 от бележките на г-н S. (FC) относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г. се посочва, що се отнася до испанския пазар, че [ПОВЕРИТЕЛНО]. Освен това от тирета 29 и 30 от посочените бележки на г-н S. следва, този път що се отнася до френския пазар, че [ПОВЕРИТЕЛНО].

233 Следователно от тези бележки е видно, както се потвърждава и от изявленията на FC и на ЕКА, че неправомерната среща от 28 януари 1998 г. е имала

антиконкурентна цел и че преговорите са обхващали няколко пазара на територията на ЕИП. Ето защо, предвид същественото участие на жалбоподателя в посочената среща, по-специално що се отнася до претенциите му относно обемите на испанския и френския пазар и до потвърждението, че ще запази цените си на последния пазар, той не може да твърди, че не е знаел или не е могъл да установи антиконкурентната цел на тази среща. Накрая, във връзка с участието на жалбоподателя в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. следва да се констатира, че от една страна, той очевидно е искал да участва в нея, и от друга страна, нищо не доказва, че той се е разграничил открито от антиконкурентната цел на тази среща.

234 Второ, горепосочените констатации не се опровергават от твърдението на жалбоподателя, че е участвал частично в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. Всъщност на поставен от Общия съд по време на съдебното заседание въпрос за целта на неговото участие и за това дали то е пълно или частично, жалбоподателят нито доказва, че е участвал в посочената среща с цел, различна от тази на останалите участници, нито доказва, че се е разграничил открито от тази среща, нито пък доказва с известна степен на сигурност, че както твърди, е участвал само частично в тази среща.

235 Впрочем, що се отнася до твърдяното му частично участие в неправомерната среща от 28 януари 1998 г., жалбоподателят, от една страна, настоява, че тази среща е била неофициална и много кратка, от друга страна, се позовава на текста на втория встъпителен параграф в началото на стр. 1159 от преписката, и накрая, по време на съдебното заседание поддържа, че г-н A. (Aragonesas), който представлява жалбоподателя на тази среща, е трябвало да я напусне, за да отиде в Мадрид.

236 Що се отнася до неофициалния характер на неправомерната среща от 28 януари 1998 г., е достатъчно да се посочи, както следва от изложените в точки 230—233 по-горе констатации, че каквато и да е формата на посочената среща, тя е имала антиконкурентна цел и че жалбоподателят не е могъл да не знае за посочената цел или за географския обхват на разглежданото нарушение.

237 Що се отнася до текста на втория встъпителен параграф най-напред следва да се посочи, че както признава Комисията по време на съдебното заседание, посоченият параграф не е фигурирал в първоначалните ръкописни бележки на г-н S. (FC), а е бил добавен от последния при превода му на английски език на посочените бележки. По-нататък, от текста на тези бележки е видно, че в този втори встъпителен параграф г-н S. е възпроизвел съдържанието на телефонния разговор, проведен на 14 януари 1998 г. между него и г-н L. (Arkema France).

238 Разбира се, както от посочения параграф, така и от направените по време на телефонния разговор от 14 януари 1998 г. бележки на г-н S. (FC), които са възпроизведени на стр. 1147 от преписката на Комисията, следва, че по време на този разговор г-н S. (FC) и г-н L. (Arkema France) са споменали участието на жалбоподателя в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. и са планирали да сведат това участие до обсъжданията относно испанския, френския и португалския пазар. Въпреки това следва да се констатира, че нито от бележките на г-н S. (FC), нито от изявленията на ЕКА следва, че участието на жалбоподателя действително е било частично.

239 Що се отнася до твърдението на жалбоподателя, направено по време на съдебното заседание в отговор на поставените от Общия съд въпроси, че г-н A. (Aragonesas) е напуснал бързо неправомерната среща от 28 януари 1998 г., тъй като е трябвало да вземе самолет, за да се върне в Мадрид, то не може да бъде прието за целите на доказване на частичния характер на участието на жалбоподателя в посочената среща. Всъщност, както посочва Комисията по време на съдебното заседание и без това да се оспори от жалбоподателя на същото това заседание, от писмените отговори на жалбоподателя на въпросите на Комисията относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г., които се съдържат на

стр. 12856 и 12857 от преписката на Комисията (вж. приложение Е.1), следва, че жалбоподателят изрично е посочил, че от една страна, от извлечение от една от банковите карти на г-н А. (Aragonesas) следва, че той е останал в хотел Шератон в Брюксел вечерта на 28 януари 1998 г., и от друга страна, че от бележките върху това извлечение, следва, че първо, целта на посещението му в Брюксел е била да участва в официалната среща на ЕСХП в същия хотел, и второ, че е участвал в среща, проведена паралелно с официалната среща, на дата, която съвпада с тази на официалната среща. Следователно жалбоподателят неправилно поддържа, че г-н А. (Aragonesas) е напуснал тази среща, за да вземе самолет и да се върне същата вечер в Мадрид.

240 Накрая, в отговорите си на поставените от Общия съд въпроси жалбоподателят поддържа, отново напълно неправилно, че от тире 40 от бележките на г-н S. (FC) относно неправомерната среща от 28 януари 1998 г. следва, че г-н А. (Aragonesas) е отсъствал от срещата. Посоченото тире гласи: [ПОВЕРИТЕЛНО]. Всъщност, макар съдържащите се в посоченото тире бележки да препредават оценката на трето лице за капацитета на жалбоподателя, все пак следва да се констатира, че те не позволяват да се заключи, че по това време г-н А. (Aragonesas) е напуснал срещата, още повече че както бе констатирано в точка 239 по-горе, единственото доказателство, което привежда жалбоподателят в подкрепа на твърдението за частично си участие, не е подкрепено с факти.

241 Следователно доводът на жалбоподателя, че е участвал само частично в неправомерната среща от 28 януари 1998 г., трябва да се отхвърли като неоснователен.

242 Трето, доколкото жалбоподателят е участвал в цялата неправомерна среща от 28 януари 1998 г., следва да се констатира, че след като по време на тази среща и в зависимост от участието си на съответните пазари участниците обменят помежду си информация не само за дейността си извън ЕИП (вж. тирета 1—7 и 33—38 от бележките на г-н S. (FC) относно неправомерна среща от 28 януари

1998 г.), но и за някои пазари в рамките на ЕИП, а именно в Белгия, Испания, Франция и Португалия (вж. тирета 9—32 от бележките на г-н S. (FC) относно неправомерна среща от 28 януари 1998 г.), както и във Финландия, Швеция, Обединеното кралство и Норвегия (вж. тирета 26 и 42—48 от бележките на г-н S. (FC) относно неправомерна среща от 28 януари 1998 г.), жалбоподателят не може да не е знаел, както изтъква Комисията по-специално в съображение 347 от обжалваното решение, че картелът, в който участва, обхваща значителна част от ЕИП.

243 От съображенията, изложени на първо място по-горе, следва, че с оглед, от една страна, на възприетите от Комисията доказателства относно съдържанието на проведените в хода на неправомерната среща от 28 януари 1998 г. обсъждания, в които участва жалбоподателят, и от друга страна, на признанието на последния за участието му в посочената среща, Комисията е доказала надлежно, че жалбоподателят е участвал в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. При положение че, както следва от съображение 78 от обжалваното решение (вж. точка 19 по-горе) и без това е било оспорено по време на административното производство или пред Общия съд, контактите с цел да се определи пазарното поведение на членовете на картела в очакване на годишните преговори за сключване на договори между производителите на натриев хлорат и техните клиенти по принцип се засилват в края на предходната година и дори продължават в началото на годината, за която се отнасят тези договори, следва да се приеме, че фактът, че участието на жалбоподателя в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. е доказано, е достатъчен, за да позволи на Комисията да заключи, че жалбоподателят е участвал в картела през 1998 г.

244 На второ място, що се отнася до останалите доказателства, включени в съвкупността от улики, а именно трите споменавания на жалбоподателя, посочени в съображение 349 от обжалваното решение, и изявленията на ЕКА, трябва да се посочи, че както следва от съображение 78 от обжалваното решение, контактите между членовете на картела, от една страна, по правило са се провеждали в края на всяка календарна година, или дори в началото на обсъжданата година, и от друга страна, са имали за цел разпределянето на съответните пазари на годишна основа. От тази констатация, която не се оспорва от жалбоподателя, следва, че останалите включени в съвкупността от улики доказателства се отнасят до конкретни и съответно отдалечени контакти (а именно, от една страна, телефонните разговори от 16 декември 1996 г., 4 декември 1998 г. и 9 декември

1999 г., и от друга страна, срещата от 14 октомври 1997 г.), които могат да бъдат свързани с отделни години от нарушението (а именно посочените телефонни контакти са свързани с 1997 г., 1999 г. и 2000 г., а срещата от 14 октомври 1997 г. — с 1998 г.).

245 Поради това, освен факта, че както бе констатирано в точки 204, 212 и 213 по-горе, останалите доказателства не са достоверни, и независимо от изложените в точка 243 по-горе съображения относно доказателствата за календарната 1998 г., посочените доказателства са фрагментарни и откъслечни.

246 Следователно с оглед на припомнената в точки 96 и 97 по-горе съдебна практика трябва да се констатира, че изтъкнатата от Комисията съвкупност от улики, преценена в нейната цялост, не е достатъчно точна и съгласувана, и по-специално не позволява да се открият нито съвпадения, нито улики, за да се обоснове твърдото убеждение, макар и чрез дедукция, че жалбоподателят е участвал в цялото разглеждано нарушение, а именно от 16 декември 1996 г. до 9 февруари 2000 г. За разлика от това следва да се приеме, че Комисията е представила доказателства за участието на жалбоподателя в картела само за календарната 1998 г.

247 Ето защо първата част от първото правно основание следва да се уважи частично, доколкото Комисията е допуснала грешка, като е заключила в обжалваното решение, че жалбоподателят е участвал в разглежданото нарушение, от една страна, в периода от 16 декември 1996 г. до 27 януари 1998 г., и от друга страна, в периода от 1 януари 1999 г. до 9 февруари 2000 г. Първата част от първото правно основание следва да се отхвърли в останалата ѝ част.

248 В заключение, без да е необходимо да се разглежда основателността на доводите, изложени от жалбоподателя в подкрепа на втората част от първото правно основание, изведена от липсата на достатъчно доказателства за твърдяното участие на жалбоподателя в разглежданото нарушение като едно-единствено продължавано нарушение, което обхваща цялото ЕИП, тъй като посочената част остава без предмет, следва да се уважи частично първото правно основание на жалбоподателя, доколкото Комисията заключава, че жалбопоадтелят е участвал в нарушението, от една страна, в периода от 16 декември 1996 г. до 27 януари 1998 г., и от друга страна, в периода от 1 януари 1999 г. до 9 февруари 2000 г. В останалата му част, която се отнася до извода на Комисията за участието на жалбоподателя в нарушението в периода от 28 януари 1998 г. до 31 декември 1998 г., посоченото правно основание следва да се отхвърли като неоснователно.

249 Следователно трябва да се отмени частично член 1, буква ж) от обжалваното решение в частта му, в която Комисията приема, че жалбоподателят е участвал в разглежданото нарушение, от една страна, в периода от 16 декември 1996 г. до 27 януари 1998 г., и от друга страна, в периода от 1 януари 1999 г. до 9 февруари 2000 г.

2. *По второто правно основание, изведено от грешка при прилагане на правото и грешка в преценката, допуснати от Комисията на стадия на изчисляване на размера на наложената на жалбоподателя глоба*

а) Доводи на страните

250 Жалбоподателят поддържа, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото и грешка в преценката на стадия на изчисляване на размера на наложената му глоба. Това второ правно основание се състои от три части, изведени съответно, първо, от непропорционалния и дискриминационен характер на наложената глоба, второ, от грешка при определяне на продължителността на разглежданото нарушение, и трето, от неотчитането на специфични за жалбоподателя смекчаващи обстоятелства.

251 На първо място, що се отнася до твърдения непропорционален и дискриминационен характер на наложената му глоба, жалбоподателят изтъква, първо, че Комисията е допуснала грешка в преценката при определянето на тежестта на извършеното от него нарушение, като е приложила спрямо него същата степен на тежест както спрямо водещите предприятия, адресати на обжалваното решение. Всъщност естеството на извършеното от жалбоподателя нарушение не било сходно с това на останалите участници в разглежданото нарушение. Така Комисията не била отчела обстоятелствата, че съгласно нейните изводи жалбоподателят е участвал в нарушението не повече от три години и половина, че участието му е било свързано само с три национални пазара в ЕИП, че пазарният му дял е само 5 %, че не е участвал в едно-единствено и продължавано нарушение и че в действителност не е спазвал твърдените споразумения.

252 Второ, по същите съображения като изложените в точка 251 по-горе, Комисията не трябвало да включва в основния размер на неговата глоба допълнителна сума на основание точка 25 от Насоките от 2006 г., или поне не допълнителна сума, идентична с приложената към останалите адресати на обжалваното решение.

253 Следователно, трето, като възприела, от една страна, същата степен на тежест за извършеното от жалбоподателя нарушение, и от друга страна, същата допълнителна сума като възприетите по отношение на останалите участници в разглеждания картел, за да определи основния размер на наложената му глоба, Комисията не отчела специфичните характеристики на участието на жалбоподателя в нарушението в сравнение с тези на останалите участници. Така тя нарушила принципа на недопускане на дискриминация.

254 На второ място, що се отнася до твърдяната грешка, допусната от Комисията при определянето на продължителността на разглежданото нарушение, жалбоподателят излага същите доводи като тези, които посочва в това отношение в рамките на първото правно основание. Той добавя, че ако Общият съд стигне до извода, че той е участвал в разглеждания картел, от една страна, началната дата

на това участие ще бъде определена съгласно датата на първото му и единствено участие в среща с конкурентите, а именно неправомерната среща от 28 януари 1998 г., и от друга страна, краят на това участие ще бъде декември 1998 г.

255 На трето място, жалбоподателят упреква Комисията, че не е отчела, в съответствие с разпоредбите на точка 2 Б от Насоките от 2006 г., смекчаващите обстоятелства в негова полза, които обосновават намаляване на основния размер на наложената му глоба.

256 По-специално от някои откъси от доказателствата, представени от дружествата, поискали да се ползват от Известието относно сътрудничеството, следвало, че жалбоподателят не е спазвал в действителност твърдените споразумения, сключени от водещите предприятия на картела. Освен това жалбоподателят изтъква, че част от предоставената от тези дружества информация относно ценовите равнища и предоставените му обеми не съответствала на пазарното му поведение.

257 Комисията оспорва всички доводи, изтъкнати от жалбоподателя в подкрепа на второто правно основание.

б) Съображения на Общия съд

258 Предвид направените в точка 247 по-горе изводи най-напред следва да уважи като основателна втората част от второто правно основание, изведена от това, че Комисията е допуснала грешка в преценката при определянето на продължителността на участието на жалбоподателя в нарушението.

По нарушението на принципите на пропорционалност и на недопускане на дискриминация на стадия на изчисляване на основния размер на глобата

259 Във връзка с първата част от второто правно основание жалбоподателят се позовава на нарушение на принципите на пропорционалност и на недопускане на дискриминация при определянето на основния размер на наложената му глоба спрямо основните размери на глобите, наложени на останалите участници в разглеждания картел.

260 На първо място, следва да се припомни, че по силата на точки 9—11 от Насоките методът, който използва Комисията, за да определи глобите, включва два етапа. Първо, Комисията определя основния размер за всяко предприятие или сдружение на предприятия. Второ, тя може да увеличи или намали основния размер с оглед на отегчаващите или смекчаващи обстоятелства, които характеризират участието на всяко от разглежданите предприятия.

261 По-конкретно, що се отнася до първия етап от метода за определяне на глоби, от точки 13—25 от Насоките от 2006 г. следва по-специално че основният размер на глобата е свързан с дела на стойността на продажбите на стоки или услуги, реализирани от предприятието през последната пълна година от участието му в нарушението, в пряка или непряка връзка с нарушението, в съответния географски район в ЕИП, който дял е определен в зависимост от степента на тежестта на нарушението, умножена по броя на годините на нарушението. Този дял на стойността на продажбите, който отразява тежестта на нарушението, по правило може да бъде определен на равнище до 30 % от стойността на продажбите, като се вземат предвид фактори като естеството на нарушението, общия пазарен дял на всички съответни предприятия, географския обхват на нарушението и това дали нарушението е било извършено или не. В точка 23 от Насоките от 2006 г. се уточнява, че хоризонталните споразумения за фиксиране на цените, подялба на пазара и ограничаване на продукцията, които обикновено са поверителни, поради самото си естество са сред най-сериозните ограничения на конкуренцията, поради което делът на стойността на продажбите, който ще се взема предвид при такива нарушения, по принцип ще бъде близък до 30 %. Накрая, съгласно разпоредбите на точка 25 от Насоките от 2006 г. независимо от продължителността на участието на предприятието в нарушението Комисията

включва или може да включи в основния размер на глобата допълнителна сума, или „entry right“ (наричана по-нататък „допълнителната сума“), в размер между 15 % и 25 % от стойността на продажбите. В случай на фиксиране на цените, подялба на пазара и ограничаване на продукцията тази допълнителна сума задължително се включва в основния размер, за да се възпрат предприятията от участие в такива споразумения. В случай на други нарушения обаче Комисията решава дали да включи тази сума или не. Съгласно разпоредбите на същата точка 25 от Насоките от 2006 г. размерът на тази допълнителна сума, независимо дали става дума за сума, която се налага за хоризонталните споразумения за фиксиране на цените, подялба на пазара и ограничаване на продукцията, или за сума, която може да бъде наложена в случай на други нарушения, се определя в зависимост от редица фактори, сред които са посочените в точка 22 от Насоките.

262 Разпоредбите на точка 24 от Насоките от 2006 г. гласят следното:

„За да бъде отчетена по-пълно продължителността на участието на всяко предприятие в нарушението, размерът, определен на основата на стойността на продажбите (виж точки 20—23 по-горе), ще се умножава по броя на годините на участие в нарушението. Периоди под шест месеца ще се отчитат за половин година, а периоди, по-дълги от шест месеца, но по-къси от една година, ще се отчитат за пълна година“.

263 На второ място, в случая жалбоподателят упреква Комисията, че като се е основала на няколко присъщи за него характеристики, тя е определила основния размер на глобата му, като е възприела същия коефициент за преценка на тежестта на нарушението, тоест 19 % (вж. съображение 521 от обжалваното решение), от една страна, и същата допълнителна сума в размер на 19 %, от друга

страна, като тези, които е възприела по отношение на основния размер на глобите, наложени на останалите конкуренти (вж. съображение 523 от обжалваното решение).

264 В това отношение трябва да се отбележи, че от обжалваното решение, от Насоките от 2006 г., чиито принципи се прилагат в това решение, и от съдебната практика следва, че макар тежестта на нарушението най-напред да се преценява в зависимост от присъщите за самото нарушение елементи, като неговото естество, общия пазарен дял на всички съответни предприятия, географския обхват на нарушението и това дали то е било извършено или не, по-нататък тази преценка се променя в зависимост от отегчаващите или смекчаващи обстоятелства, присъщи за всяко от участвалите в нарушението предприятия (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 12 юли 2001 г. по дело Tate & Lyle и др./Комисия, T-202/98, T-204/98 и T-207/98, Recueil, стр. II-2035, точка 109, Решение на Общия съд от 19 март 2003 г. по дело CMA CGM и др./Комисия, T-213/00, Recueil, стр. II-913, точка 401 и Решение от 30 септември 2003 г. по дело Atlantic Container Line и др./Комисия, T-191/98, T-212/98-T-214/98, Recueil, стр. II-3275, точка 1530).

265 Така с оглед на припомненото в точки 261 и 264 по-горе целта на първия етап от метода за определяне на глобата от Комисията е да се определи основният размер на наложената на всяко разглеждано предприятие глоба, като към стойността на продажбите на стоките и услугите на съответния географски пазар на всяко от предприятията се приложи първи коефициент за умножение, който отразява тежестта на нарушението, и дори втори коефициент за умножение, който има за цел да възпре предприятията от предприемането на нови неправомерни действия. Както обаче следва от Насоките от 2006 г., всеки един от тези два коефициента за умножение се определя в зависимост от фактори, които отразяват характеристиките на нарушението като цяло, а именно доколкото то обединява всички антиконкурентни действия на всички участници.

266 Следователно, противно на твърдяното от жалбоподателя, при определянето на размера на тези два коефициента за умножение не следва да се отчитат

специфичните характеристики на извършеното от всеки един от отделните участници нарушение. Тази констатация освен това се потвърждава от самата цел на втория етап от метода за определяне на глоби, който сам по себе си има за цел да отчете отегчаващите или смекчаващи обстоятелства, характеризиращи поотделно антиконкурентните действия на всеки един от участниците в разглежданото нарушение. Така възприетото от жалбоподателя тълкуване на критериите за определяне на двата коефициента за умножение, възприети по време на първия етап от метода за определяне на глоби, явно е неправилно, тъй като то би довело до отчитането, по време на втория етап от метода за определяне глоби, на същите специфични за всеки от участниците характеристики.

267 Следователно всички фактори, които се изброяват в точка 22 от Насоките от 2006 г. за целите на едновременното определяне на коефициента за умножение „тежест на нарушението“ (точка 21 от Насоките от 2006 г.) и на коефициента за умножение „допълнителна сума“ (точка 25 от Насоките от 2006 г.), имат за цел да се оцени нарушението като цяло съгласно правилата за конкуренцията на Съюза.

268 Така в настоящия случай най-напред, въз основа на фактора, свързан с естеството на нарушението, извършено от всички конкуренти, в съображение 512 от обжалваното решение Комисията констатира, че конкурентите са сключили споразумения за подялба на пазари и фиксиране на цените — споразумения, които са сред най-сериозните ограничения на конкуренцията. По нататък, що се отнася до фактора, свързан с общия пазарен дял на всички съответни предприятия, в съображение 513 от обжалваното решение Комисията констатира, че в рамките на ЕИП посоченият пазарен дял възлиза на 90 %. Освен това, що се отнася до фактора, свързан с географския обхват на нарушението, в съображение 514 от обжалваното решение Комисията припомня, че последиците от това нарушение се усещат в значителна част от територията на ЕИП. Накрая, що се отнася до фактора, свързан с това дали нарушението е било извършено или не, в съображение 515 от обжалваното решение Комисията констатира, че макар очакваните резултати невинаги да са били постигани, споразуменията по принцип са се прилагали и това прилагане е било контролирано в рамките на картела.

269 Също така следва да се посочи, че някои параметри на изчисляване на основния размер на глобата, които са възприети на първия етап от метода за определяне на глоби, отчитат специфичното положение на всяко едно от разглежданите предприятия. Става дума за два обективни параметъра, свързани, от една страна, със стойността на продажбите на стоките и услугите, реализирани от предприятието в пряка или непряка връзка с нарушението в съответния географски район на територията на ЕИП, и от друга страна, с продължителността на участието на всяко от предприятията в разглежданото нарушение като цяло. Следователно, както следва от разпоредбите на точка 6 от Насоките от 2006 г., комбинацията от стойността на продажбите във връзка с нарушението на всяко от предприятията и продължителността на участието на всяко от тях позволява, още на първия етап от метода за определяне на глобата, да се отчетат едновременно икономическото значение на нарушението като цяло и относителната тежест на всяко от предприятията в нарушението.

270 На трето място, предвид гореизложените съображения, трябва да се прецени основателността на твърденията за нарушение на жалбоподателя, свързани с неотчитането, на първия етап от метода за определяне на наложената му глоба, на някои особености, които характеризират участието му в разглежданото нарушение.

271 Първо, що се отнася до продължителността на участието на жалбоподателя в нарушението и до икономическата му тежест на съответния пазар, изразена в пазарни дялове и в присъствието му само на три национални пазара в ЕИП, следва да се констатира, че като е умножила стойността на продажбите на стоки, реализирани от жалбоподателя през 1999 г. в ЕИП, тоест на трите национални пазара в ЕИП, на които той продава натриев хлорат, по продължителността на участието му в разглежданото нарушение, така както е възприета от Комисията в обжалваното решение в съответствие с разпоредбите на точка 24 от Насоките от 2006 г., а именно три години и половина, Комисията е отчела, на този първи етап от метода за определяне на глоби, относителната тежест на жалбоподателя в нарушението като цяло, изразени в пазарни дялове, в присъствие на територията на ЕИП и в продължителност на участие в нарушението. Освен това и с оглед на направените в точка 247 по-горе изводи, на стадия на разглеждане

на искането за изменение на обжалваното решение трябва да се има предвид допуснатата от Комисията грешка в преценката на продължителността на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение.

272 Следователно доводът на жалбоподателя, че по време на първия етап от метода за определяне на наложената му глоба Комисията по същество не е отчела неговата относителна тежест в нарушението като цяло, трябва да се отхвърли като неоснователен.

273 Второ, що се отнася до твърденията за нарушение на жалбоподателя, свързани с това, че по време на първия етап от метода за определяне на глобата Комисията не е отчела факта, от една страна, че той е участвал само в един от седемдесет и двата антиконкурентни контакта, и от друга страна, че не е изпълнявал споразуменията, сключени между водещите в разглеждания картел предприятия, е достатъчно, предвид изложените в точка 264 по-горе съображения, да се констатира, че от разпоредбите на Насоките от 2006 г. не следва, че по време на първия етап от метода за определяне на глоби Комисията е длъжна да вземе предвид специфичните за даден участник в нарушение на правилата на конкуренцията на Съюза обстоятелства. Всъщност тези обстоятелства се вземат предвид от Комисията по време на втория етап от посочения метод в качеството им на отегчаващи или смекчаващи обстоятелства, присъщи на всяко едно от участващите в нарушението предприятия. Следователно посочените твърдения за нарушение трябва да се отхвърлят като ирелевантни.

274 Накрая, във всички случаи, следва да се отбележи, че след като при определянето на основния размер на всяка една от глобите Комисията прилага едни и същи коефициенти за умножение на основание на тежестта на нарушението и на допълнителната сума към всички предприятия, адресати на обжалваното решение, твърдението на жалбоподателя за нарушение на принципа на равно третиране не е подкрепено с факти.

275 С оглед на всички гореизложени съображения следва да се отхвърлят отчасти като ирелевантни и отчасти като неоснователни доводите на жалбоподателя в подкрепа на първата част от второто правно основание, изведена от нарушение на принципите на пропорционалност и на недопускане на дискриминация.

По смекчаващите обстоятелства

276 Следва да се разгледа основателността на третата част от второто правно основание, изведена от това, че Комисията не е отчела смекчаващите обстоятелства в полза на жалбоподателя.

277 В това отношение от съдебната практика следва, че когато едно нарушение е било извършено от няколко предприятия, трябва да се разгледа относителната тежест на участието на всяко от тях (Решение на Съда от 16 декември 1975 г. по дело Suiker Unie и др./Комисия, 40/73-48/73, 50/73, 54/73-56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, Recueil, стр. 1663, точка 623 и Решение по дело Комисия/Anic Partecipazioni, точка 90 по-горе, точка 150), за да се определи дали по отношение на тях са налице отегчаващи или смекчаващи обстоятелства (Решение на Общия съд от 9 юли 2003 г. по дело Cheil Jedang/Комисия, T-220/00, Recueil, стр. II-2473, точка 165).

278 Този извод е логическата последица от принципа на личната отговорност, който се прилага във всяко административно производство, което може да приключи с решение за налагане на санкции съгласно правилата на Съюза в областта на конкуренцията, и по силата на който предприятието трябва да бъде санкционирано само за деяния, за които лично отговаря (Решение по дело Cheil Jedang/Комисия, точка 277 по-горе, точка 185; по отношение на налагането на глоба вж. също Решение на Общия съд от 13 декември 2001 г. по дело Krupp Thyssen

Stainless и Acciai speciali Terni/Комисия, T-45/98 и T-47/98, Recueil, стр. II-3757, точка 63).

279 В това отношение следва да се отбележи, че точки 28 и 29 от Насоките предвиждат промяна на основния размер на глобата в зависимост от някои отегчаващи и смекчаващи обстоятелства, присъщи за всяко от разглежданите предприятия.

280 По-специално в точка 29 от Насоките от 2006 г. е установен неизчерпателен списък на смекчаващите обстоятелства, които при определени условия могат да доведат до намаляване на основния размер на глобата.

281 Безспорно е, че пасивната роля на дадено предприятие не е предвидена в този списък като смекчаващо обстоятелство, което може да бъде взето предвид. Доколкото обаче установеният в точка 29 от Насоките от 2006 г. списък не е изчерпателен, това обстоятелство по принцип не може да бъде изключено от обстоятелствата, които могат да доведат до намаляване на основния размер на глобата.

282 В настоящия случай най-напред следва да се припомни, че Комисията с основание стига до извода, че жалбоподателят е участвал в нарушението в периода от 28 януари 1998 г. до 31 декември 1998 г.

283 По-нататък жалбоподателят изтъква по същество, като смекчаващи обстоятелства, които могат да бъдат взети предвид, от една страна, качеството си на незначителен участник и следователно пасивната си роля в нарушението, и от друга страна, факта, че не е прилагал в действителност антиконкурентните споразумения, сключени от водещите предприятия на картела.

— По пасивната роля на жалбоподателя

284 От съдебната практика следва, че пасивната роля на дадено предприятие в извършването на нарушението предполага поведението на засегнатото предприятие да е „безлично“, тоест то да не взема активно участие в изготвянето на антиконкурентното споразумение или антиконкурентните споразумения (Решение по дело Cheil Jedang/Комисия, точка 277 по-горе, точка 167).

285 Отново от съдебната практика следва, че сред обстоятелствата, които са от естество да разкрият пасивната роля на дадено предприятие в рамките на картела, могат да бъдат взети предвид неговото значително по-нередовно участие в срещите в сравнение с обикновените членове на картела (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 14 май 1988 г. по дело BPB de Eendracht/Комисия, T-311/94, Recueil, стр. II-1129, точка 343), както и късното му навлизане на пазара, обект на нарушението, независимо от продължителността на участието му в картела (вж. в този смисъл Решение на Съда от 10 декември 1985 г. по дело Stichting Sigarettenindustrie и др./Комисия, 240/82-242/82, 261/82, 262/82, 268/82 и 269/82, Recueil, стр. 3831, точка 100), или също наличието на изрични изявления в този смисъл, изхождащи от представители на трети предприятия, участвали в нарушението (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 14 май 1998 г. по дело Weig/Комисия, T-317/94, Recueil, стр. II-1235, точка 264).

286 Разбира се, в настоящия случай най-напред трябва да се посочи, че съгласно обжалваното решение контактите, в които жалбоподателят не е участвал, са осъществени между останалите участници в картела, преди и след неправомерната среща от 28 януари 1998 г., с цел те да координират усилията си относно преговорите за 1998 г. по отношение на испанския, португалския и френския пазар.

287 Така в съображение 172 от обжалваното решение Комисията стига до извода, че „[…] в края на 1997 г. EKA, Finnish Chemicals и Atochem преразглеждат обемите си на продажби и пазарните си дялове в Португалия, Испания и Франция […]“.

Също така в съображения 177—180 от обжалваното решение, като се основава на бележките на г-н S. (FC), Комисията възпроизвежда съдържанието на четири телефонни разговора, проведени през януари, февруари и март 1998 г. между г-н S. (EKA) и г-н S. (FC) или между г-н L. (Arkema France) и г-н S. (FC), по време на които, както заключава Комисията в съображение 181 от обжалваното решение, от една страна, [ПОВЕРИТЕЛНО], и от друга страна, [ПОВЕРИТЕЛНО].

288 Комисията обаче с основание поддържа, че по време на неправомерната среща от 28 януари 1998 г. участниците, сред които и жалбоподателят, са обменяли чувствителна информация и във всички случаи са опитали да определят цените на стоките и да си поделят пазарните дялове на различните пазари в ЕИП, и че следователно предвид целта си тази среща представлява особено тежко ограничение на конкуренцията.

289 Всъщност както от обжалваното решение, така и от доказателствата по преписката на Комисията следва, че що се отнася до 1998 г., обсъжданията по време на неправомерната среща от 28 януари 1998 г. са имали решаваща роля в преговорите между представените на испанския, португалския и френския пазар членове на картела, сред които е по-специално и Aragonesas, във връзка с разпределянето на обемите на техните продажби на посочените пазари и ценовата им политика на испанския и португалския пазар.

290 Освен това от бележките на г-н S. следва, че макар участието на жалбоподателя в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. да представлява, като първо негово участие в картела, ново събитие, това участие е било активно, в смисъл че, както следва от изложените в точки 230—233 по-горе съображения, изказванията и приносът на г-н A. (Aragonesas) в преговорите за сключване на антиконкурентни споразумения относно всеки един от трите пазара (испанския, португалския и френския) не са незначителни и във всички случаи са със степен на значимост, сходна с тази на останалите участници в срещата. Поради това, макар жалбоподателят да не е участвал пряко в други контакти с членовете на картела, посветени на 1998 г., следва да се констатира, че характеристиките на

посоченото участие очевидно не показват каквато и да било пасивна роля на жалбоподателя в този случай.

291 Освен това следва да се отбележи, че нито документите по преписката на Комисията, нито дори обжалваното решение показват наличието на каквото и да било изрично изявление на представител на трето предприятие, участвало в нарушението, което може да разкрие пасивната роля на жалбоподателя в рамките на картела през 1998 г.

292 Освен това, дори да се предположи, че жалбоподателят иска да се позове на смекчаващото обстоятелство, произтичащо от късното навлизане, по смисъла на посочената в точка 285 по-горе съдебна практика, на засегнатия от нарушението пазар на едно от разглежданите предприятия, в настоящия случай този довод би бил напълно ирелевантен. Всъщност, макар че, както бе заключено по-горе, участието на жалбоподателя в нарушението започва едва на 28 януари 1998 г., докато това на останалите адресати на обжалваното решение започва съгласно същото това решение на 21 септември 1994 г., нито от документите по преписката, нито от обжалваното решение следва, че жалбоподателят е навлязъл късно на пазара на натриев хлорат. Напротив, от съображения 25—33 от обжалваното решение е видно, че от учредяването си през 1992 г. Aragonesas принадлежи към отдела за химически продукти на групата Uralita, към който отдел се отнася натриевият хлорат.

293 Не може да бъде уважено и позоваването от Aragonesas на по-ранната практика по вземане на решения на Комисията. Всъщност съгласно установената съдебна практика Комисията разполага със свобода на преценка при определянето на размера на глобите, за да насочва поведението на предприятията към спазване на правилата на конкуренцията (Решение на Общия съд от 6 април 1995 г. по дело Martinelli/Комисия, T-150/89, Recueil, стр. II-1165, точка 59, Решение на Общия съд от 11 декември 1996 г. по дело Van Megen Sports/Комисия, T-49/95, Recueil, стр. II-1799, точка 53 и Решение на Общия съд от 21 октомври 1997 г. по дело Deutsche Bahn/Комисия, T-229/94, Recueil, стр. II-1689, точка 127). Фактът, че в миналото за определени видове нарушения Комисията е налагала глоби в определен размер, не я лишава от възможността да увеличи този размер в

границите, определени с Регламент № 1/2003, ако това е необходимо, за да се гарантира прилагането на общностната политика на конкуренция (Решение на Съда от 7 юни 1983 г. по дело Musique Diffusion française и др./Комисия, 100/80-103/80, Recueil, стр. 1825, точка 109, Решение на Общия съд от 10 март 1992 г. по дело Solvay/Комисия, T-12/89, Recueil, стр. II-907, точка 309 и Решение на Общия съд от 14 май 1998 г. по дело Europa Carton/Комисия, T-304/94, Recueil, стр. II-869, точка 89). Напротив, ефикасното прилагане на общностните правила за конкуренция изисква Комисията да може във всеки момент да съобрази размера на глобите с нуждите на тази политика (Решение по дело Musique diffusion française и др./Комисия, посочено по-горе, точка 109 и Решение на Общия съд от 20 март 2002 г. по дело LR AF 1998/Комисия, T-23/99, Recueil, стр. II-1705, точка 237).

294 Във всички случаи следва да се припомни, че в настоящия случай и за разлика от останалите предприятия, които според жалбоподателя може да са участвали в картела, той изрично е признал участието си в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. и не е представил никакво доказателство, че се е разграничил от антиконкурентната ѝ цел.

295 Следователно трябва да се отхвърли доводът на жалбоподателя, че в качеството си на незначителен участник той е играл пасивна роля в картела през 1998 г.

— По неприлагането на споразуменията

296 Следва да се провери дали изтъкнатите от жалбоподателя обстоятелства са от естество да установят, че през периода, в който се е присъединил към противоправните споразумения, а именно в периода от 28 януари 1998 г. до 31 декември 1998 г., той действително се е отклонил от тяхното прилагане, като е възприел конкурентно поведение на пазара (вж. в този смисъл Решение по дело

Cimenteries CBR и др./Комисия, точка 103 по-горе, точки 4872—4874 и Решение по дело Cheil Jedang/Комисия, точка 277 по-горе, точка 192).

297 Според установената съдебна практика обстоятелството, че дадено предприятие, чието участие в съгласуване с конкурентите е установено, не действа на пазара в съответствие с договореното, невинаги представлява фактор, който следва да се вземе предвид като смекчаващо обстоятелство при определяне на размера на глобата, която следва да се наложи. Всъщност предприятие, което въпреки съгласуването с конкурентите си провежда повече или по-малко независима политика на пазара, може просто да се опитва да използва картела в своя полза (Решение на Общия съд от 14 май 1998 г. по дело Cascades/Комисия, T-308/94, Recueil, стр. II-925, точка 230 и Решение на Общи съд по дело Cheil Jedang/Комисия, точка 277 по-горе, точка 190).

298 В настоящия случай е достатъчно да се отбележи, че представените от жалбоподателя доказателства не позволяват да се приеме, че действителното му поведение на пазара е могло да противостои на антиконкурентните последици от установеното нарушение. В подкрепа на настоящото твърдение за нарушение жалбоподателят изтъква по-специално че от множество откъси от изявленията на поискалите да се ползват от Известието относно сътрудничеството дружества следвало, че в действителност жалбоподателят не е спазвал твърдените споразумения, сключени между водещите предприятия на пазара.

299 Все пак единственият цитиран от жалбоподателя откъс от тези изявления, в състояние да възпроизведе съдържанието на контакт, който е могъл да окаже влияние през 1998 г., е изведен от изявленията на EKA от 2006 г. и се отнася до срещата в Turku от 14 октомври 1997 г. между EKA и FC, по време на която участниците се договарят [ПОВЕРИТЕЛНО]. Както обаче вече бе констатирано в точки 209—213 по-горе, от една страна, единствено от текста на тези изявления следва, че те са се договорили, за да видят какви биха били реакциите на останалите конкуренти, ако EKA и FC решат да увеличат цените си, и от друга

страна, че не е изключено, по силата на поведението на операторите на даден конкурентен пазар, ако поради навлизането на конкурент на този пазар един от тях загуби пазарен дял, той да се опита да намери клиенти на съседните пазари.

300 Освен това трябва да се констатира, че в писменото си становище жалбоподателят изрично посочва, както бе припомнено в точка 254 по-горе, че ако Общият съд стигне до извода, че той е участвал в картел, за начална дата на това участие може да се счита единствено 28 януари 1998 г., а за крайна дата — декември 1998 г. Той обаче не предоставя на Общия съд никакво доказателство, че в периода между 28 януари 1998 г. и 31 декември 1998 г. действително се е отклонил от прилагането на споразуменията, като е възприел конкурентно поведение на пазара. Единствените доказателства, които жалбоподателят представя в това отношение, се отнасят само до обема на продажбите му във Франция, Португалия и Испания през 1999 г. и 2000 г. и до цените, които той предлага на различните си клиенти в Испания и Португалия през тези години.

301 Поради това следва да се отхвърли доводът, че жалбоподателят не е прилагал споразуменията по време на участието си в нарушението.

302 От всички гореизложени съображения следва, че второто правно основание трябва да се уважи частично, доколкото продължителността на извършеното от жалбоподателя нарушение, така както е възприета от Комисията за целите на изчисляване на наложената му глоба, е неправилна. Второто правно основание следва да се отхвърли в останалата му част.

303 В заключение, следва да се уважи частично искането за отмяна на обжалваното решение, доколкото, от една страна, в член 1 от него Комисията заключава, че жалбоподателят е участвал в нарушението в периода от 16 декември 1996 г. до 27 януари 1998 г. и в периода от 1 януари 1999 г. до 9 февруари 2000 г., и доколкото, от друга страна, в член 2 от него Комисията определя глоба в размер на 9 900 000 EUR.

Б — *По искането за изменение на членове 1 и 2 от обжалваното решение*

1. *Доводи на страните*

304 При условията на евентуалност в рамките на своето второ искане жалбоподателят моли Общия съд, в случай че той отхвърли искането за пълна отмяна на обжалваното решение, да измени членове 1 и 2 от него, като намали значително размера на наложената му глоба.

305 Комисията се противопоставя на исканията на жалбоподателя.

2. *Съображения на Общия съд*

306 От съдебната практика следва, че обстоятелството, че анализът на правните основания, повдигнати срещу законосъобразността на решение на Комисията, с което се налага глоба за нарушение на правилата на конкуренцията на Съюза, показва наличието на незаконосъобразност, не освобождава Общия съд от задължението му да разгледа въпроса дали трябва, с оглед на последиците на посочената незаконосъобразност и в приложение на неограничената си компетентност, да измени обжалваното решение (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 27 септември 2006 г. по дело Archer Daniels Midland/Комисия, T-59/02, Recueil, стр. II-3627, точка 443).

307 Като се има предвид, от една страна, констатираната във връзка с продължителността на участието на жалбоподателя в разглеждания картел незаконосъобразност, и от друга страна, направените от Общия съд в точка 303 по-горе

изводи за частична отмяна на обжалваното решение, чиито последици трябва да бъдат понесени от Комисията в рамките на изпълнение на настоящото решение, в настоящия случай не следва да се уважават исканията на жалбоподателя за изменение на обжалваното решение.

308 Следователно в настоящия случай Общият съд не следва да прилага неограничената си компетентност и да изменя член 2, буква е) от обжалваното решение.

По съдебните разноски

309 Съгласно член 87, параграф 3 от своя процедурен правилник Общият съд може да разпредели съдебните разноски или да реши всяка страна да понесе направените от нея разноски, ако всяка от страните е загубила по едно или няколко от предявените основания.

310 В случая, тъй като жалбоподателят е постигнал частична отмяна на обжалваното решение, която се доближава до поисканата в жалбата му, следва да се заключи, че тази жалба е уважена в значителна част от Общия съд.

311 Следователно предвид обстоятелствата в настоящия случай следва да се приеме, че Комисията ще понесе две трети от съдебните разноски на жалбоподателя и половината от направените от нея съдебни разноски. От своя страна жалбоподателят ще понесе една трета от направените от него съдебни разноски и половината от съдебните разноски на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (втори състав)

реши:

1) **Отменя член 1, буква ж) от Решение C(2008) 2626 окончателен на Комисията от 11 юни 2008 година относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (Дело COMP/38.695 — Натриев хлорат), в частта, в която Комисията на Европейските общности констатира нарушение на Aragonesas Industrias y Energía, SAU в периода от 16 декември 1996 г. до 27 януари 1998 г., от една страна, и в периода от 1 януари 1999 г. до 9 февруари 2000 г., от друга страна.**

2) **Отменя член 2, буква е) от Решение C (2008) 2626 окончателен в частта, в която определя размера на глобата на 9 900 000 EUR.**

3) **Отхвърля жалбата в останалата ѝ част.**

4) **Осъжда Aragonesas Industrias y Energía да заплати една трета от направените от него съдебни разноски и половината от съдебните разноски на Комисията.**

5) Осъжда Комисията да заплати половината от направените от нея съдебни разноски и две трети от съдебните разноски на Aragonesas Industrias y Energía.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 25 октомври 2011 година.

Подписи

Съдържание

Обстоятелства, предхождащи спора ..... II - 7593

Производство и искания на страните ..... II - 7604

От правна страна ..... II - 7605

А — По искането за отмяна на обжалваното решение ..... II - 7605

1. По първото правно основание, изведено от грешка при прилагане на правото и от грешка в преценката, доколкото Комисията е приела, че жалбоподателят е участвал в нарушението в периода от 16 декември 1996 г. до 9 февруари 2000 г. ..... II - 7606

а) Доводи на страните ..... II - 7606

б) Съображения на Общия съд ..... II - 7622

Общи съображения във връзка с доказването ..... II - 7623

Доказателства, на които се основава Комисията в обжалваното решение, за да установи участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение ..... II - 7628

— Предварителни бележки ..... II - 7628

— Доказателства, на които Комисията се основава първоначално в обжалваното решение, в хода на предварителната фаза на административното производство .... II - 7632

— Доказателства, на които Комисията се основава изрично в обжалваното решение в края на състезателната фаза на административното производство ..... II - 7632

— Тълкуване на съображение 352 от обжалваното решение ..... II - 7634

— Извод относно това кои са възприетите срещу жалбоподателя доказателства за твърдяното му участие в разглежданото нарушение ..... II - 7645

По доказателствената стойност на доказателствата, възприети от Комисията по отношение на жалбоподателя ..... II - 7651

— По писмените доказателства от времето на прякото участие на жалбоподателя в разглежданото нарушение II - 7651

— По изявленията на FC и EKA ..... II - 7660

— По признанието на жалбоподателя, че е участвал в неправомерната среща от 28 януари 1998 г. ..... II - 7664

По точния и съгласуван характер на съвкупността от улики, на които се позовава Комисията, за да докаже участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение ..... II - 7667

2. По второто правно основание, изведено от грешка при прилагане на правото и грешка в преценката, допуснати от Комисията на стадия на изчисляване на размера на наложената на жалбоподателя глоба ..... II - 7674

а) Доводи на страните ..... II - 7674

б) Съображения на Общия съд ..... II - 7676

По нарушението на принципите на пропорционалност и на недопускане на дискриминация на стадия на изчисляване на основния размер на глобата ..... II - 7677

По смекчаващите обстоятелства ..... II - 7683

— По пасивната роля на жалбоподателя ..... II - 7685

— По неприлагането на споразуменията ..... II - 7688

Б — По искането за изменение на членове 1 и 2 от обжалваното решение .... II - 7691

1. Доводи на страните ..... II - 7691

2. Съображения на Общия съд ..... II - 7691

По съдебните разноски ..... II - 7692